

IV
ЖЕ-17.289

СКАНДИНАВСЬКІ ВІСТІ

ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОРГАН
УКРАЇНСЬКОЇ ГРОМАДСЬКОЇ ДУМКИ

1986 KB 3/4 N:r 63-64

SKANDYNAVSKI VISTI

INFORMATIONSTIDSKRIFT FÖR
FÖRENINGEN UKRAINSKA SÄLLSKAPET

FÖRENINGEN UKRAINSKA SÄLLSKAPET

BOX 32

СТОКГОЛЬМ 101 20 STOCKHOLM

ЛВІВСЬКИЙ РАТУШ

ГОЛОВНИЙ ЖЕЛІЗНИЧНИЙ ДВІРЕЦЬ У ЛЬВОВІ

С К А Н Д И Н А В С Ь К І В І С Т І Ч. 63/64
Рік XXII. Вихід і редакція Управління Української Громади
в Скандинавії

Громадський інформаційний кварталник. Квартал 3- 4 1986 р.

З СВІТЛИМ ПРАЗНИКОМ РІЗДВА ХРИСТОВОГО
ШЛЕМО НАШІ НАЙКРАЩІ ПОБАЖАННЯ УКРАЇНСЬКОМУ
НАРОДОВІ НА БАТЬКІВЩИНІ, ВСІМ ЩО БОРЯТЬСЯ ЗА ВОЛЮ
УКРАЇНИ, НАШИМ ПОЛІТВ'ЯЗНЯМ ЗАПРОТОРЕНИМ В ТЮРМАХ- КОНЦТАБОРАХ
І НА ЗАСЛАННЯХ МОСКОВСЬКОЇ ІМПЕРІЇ. ШЛЕМО НАШІ ШИРІ ПОБАЖАННЯ
ІЄРАРХАМ УКРАЇНСЬКИХ ЦЕРКОВ І ВСЬОМУ ДУХОВЕНСТВУ. ВІТАЄМО НАШИХ
ДРУЗІВ- БОРЦІВ, ЧЛЕНІВ УПА ТА ОУН, ВІТАЄМО СУСПІЛЬНО- ГРОМАДСЬКІ
УСТАНОВИ ТА ОРГАНІЗАЦІЇ, ПОЛІТИЧНІ ПАРТІЇ, НАУКОВІ УСТАНОВИ, ВІЛЬНУ
УКРАЇНСЬКУ ПРЕСУ, ТА ВСІХ УКРАЇНЦІВ В ДІЯСПОРІ, ЯК РІВНОЖ ЧЛЕНІВ
І СИМПАТИКІВ УКРАЇНСЬКОЇ ГРОМАДИ В СКАНДИНАВСЬКИХ КРАЇНАХ.

—En God Jul—

В Е С Е Л И Х

С В Я Т

Редакція не приймає матеріалів не підписаних автором і застерігає
за собою право скорочувати статті і правити мову. Статті підписані
автором, висловлюють його власні погляди, а не погляди редакції.

Передруки дозволяються за поданням джерела.

ЧИТАЧЕВІ.

Прийми, будь ласка з черги 63/64 число С В. Обємом воно подвійне, а це на наші обставини не погано, лише що очевидно це забирє більше труду й часу. Зміст тим разом також пестрий. Нахаль практично не-можливо огорнути все що цікаве, але все таки старєсьмось передати по змозі все що цікаве, події чи вістки на нашому "подовгастому" півострові. Події на Україні, зокрема Чорнобильська трагедія мєла відгук також у нас. Газети, так як і радіо й телебачення передавали більшість те що прийшло з Москви. Але також з тієї причини були й протести з нашої сторони. На увагу заслуговує також стаття про те як приймали "західних" журналістів в Афганістані, коли то советські війська "відходили домів на родіну". Навіть лєгковірні журналісти бачили в тому комедію Потьомкинських куліс. Просимо рівнок приглянутись ближче статті про визвольні рухи в Совегах. Стаття написана в р 73. Автор статті під цю пору є лідером партії Модератів /консерв. партія/.- сьогодні найбільша партія опозиції.

Нам не дуже відомо як прийнято вістку про мікрофони, що їх найдено при ремонті шведської амбасди в Москві. На всякий случай, то тут про те доводі багато писали газети. Очевидно, що московське КГБ про те нічого не знає!!!/Це мабуть американська розвідка, або можливо шведські пенсьомери, що часом заходять до амбасди так і позамуровували підслухові прилади"./ Подія з мікрофонами пригадує нам як на суді конокрад оправдувався: " те памє суддя, ну я йду а тут і на серед дороги лежить мотузок. Ну те я, так як люди, взяв і підніс мотузок ну й сховав в кишню. А там приходжу домів ну й дивлюсь а на другому кінцеві мотузка кобила! А я нап्राуду кобила ніколи не крав!!!".

Всім нашим читачам ВЕСЕЛИХ СВЯТ І РАДІСНОГО Й ШАСЛИВОГО РОКУ 1987

ПОМЕР ГОЛОВА ОУН ЯРОСЛАВ СТЕЦЬКО

Редакція отримала сумну вістку, що в суботу, 5-го липня, о годині 4-й рано, помер у шпиталі в Мюнхені Ярослав Стецько-Карбович.

Ярослав Стецько — Голова Державного правління

Вже перед 2-ою світовою війною він, наймолодший віком, став членом ПУНу, потім заступником голови революційного проводу ОУН, очолюваного Степаном Бандерою, разом з Романом Шухевичем — ген. Чупринкою став членом триособового Бюро Проводу ОУН в Україні і на чужині під проводом Степа-

на Бандери. Коли Москва підступно збила Степана Бандеру, Великий Збір ОУН вибрав Ярослава Стецька Головою Проводу.

В 1941 році від революційної ОУН Ярослав Стецько очолив Українське Державне Правління. Дальшою його діяльністю було розбудовання міжнародного Антибolsheвицького Блоку Народів, в якому його обрали неоспоруваним президентом. В Європейській Раді Свободи, у сетовій ВАКЛ, Ярослав Стецько очолював найбільш важливі ділянки праці, зверненої першу чергу на ліквідацію московської рабстволовної імперії.

Сл. п. Ярослав Стецько як ніхто інший зміг винести українську справу на арену світової політики і в цьому напрямі здобув чергу незаперечних успіхів. До його думок з увагою прислухувались такі державні мужі, як президент і віцепрезидент ЗСА та чимало з того стосувалися своїй свободолюбній політиці, наприклад щодо Афганістану, щоб поступнепо надщерблювати могутність Москви.

Діяльністю Ярослава Стець-

ка із злобою і занепокою цікавилась Москва, бо в поневоленій Україні ім'я Ярослава Стецька, як і Степана Бандери, було прапороносним в боротьбі за визволення України з московського ярма.

Історію діяльності Великого Покійного прийдеться ще писати, вона довга й багата, вона є дзеркалом нашої визвольної боротьби. Він не очолював наш Визвольний Рух фігурально, він провадив його дійсно, даючи іншим найкращий приклад, своєю працею, патріотизмом, а понад усе християнською мораллю.

Похорон Ярослава Стецька відбудеться в кінці цього тижня у Мюнхені. В нім братиме участь велике число українських і неукраїнських визначних осіб, політичних і державних діячів. Докладніші відомості про віддане для української справи життя сл. п. Ярослава Стецька прийдуть пізніше.

Дружині Покійного Голови Пані Славі і Рідні в Україні й на чужині передаємо найщиріші вислови нашого жалю і співчуття.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Передрук з газети АМЕРИКА.

Ветерани УПА і молодь біля домовини

Знімка з похорону — передрук з газети ГОМІН УКРАЇНИ

Українці Скандінавії клоняють низько голову над могилою Покійного ВЕЛИКОГО СИНА НАШОГО НАРОДУ. ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Allehanda

MÅNDAG 9 JUNI 1986
144 • ÅRGÅNGEN NR 130

Bristerna påpekades före reaktorhaveriet

Reflexioner över Alex Militi insändare "Reaktorolyckan och planekonomin" i Svenska Dagbladet i juni 1986.

I ovannämnda insändare påpekar Alex Militi med rätta de stora bristerna och fusket inom byggnadsindustrin i Sovjetunionen. Bristerna i leveranserna och i kvaliteten orsakar stor oro och rubbar säkerheten bland annat vid byggandet av kärnkraftverk. Militi antyder "att det är sådana problem, som ligger i botten för reaktorkatastrofen i Tjernobyli".

Han säger också i sin insändare att "det finns inofficiella uppgifter om att arbetare vid verket flera månader före katastrofen skrev insändare till lokala tidningar och påtalade brister såsom undermålig betong, sprickor i väggarna etc, men breven publicerades inte".

Men det är inte alldeles rätt. För torsdagen den 27 mars 1986 publicerar journalisten Lubov Kovalevska en artikel "Detta är inte en privatsak" i Litteraturna Ukrainna, officiellt organ för styrelsen för ukrainska författare i Kyjiv. Hon påpekar i artikeln mycket stora problem och brister vid byggandet av femte och sjätte kärnkraftsaggregaten i Tjernobyli såsom

1. Centraliseringen vid beställ-

ning av material till bygget.

2. Oregelbundenhet i leveranserna.

3. Undermåligt material.

4. Brist på elektroniska komponenter.

5. Orealistisk förkortning av den ursprungliga byggnadsuden dirigerat centralt.

6. Överordnades nonchalans mot berättigade klagomål från "erfarna byggnadskollektivet vid Tjernobyli atomenergistation"

Allt detta har orsakat en påtaglig sänkning av byggnadskapaciteten, likgiltighet och nästan apati hos "byggnadskollektivet" darstades. Hon påpekar också i artikeln, att ovannämnda fakta hotar säkerheten vid byggandet av kärnkraftsaggregaten. Lubov Kovalevska framhåller också, att säkerhetskontrollanternas, som ansvarar vid byggandet av kärnkraftverk måste få stora bekymmer vid anhopningen av ovannämnda problem. "Det är förmedrande för deras samvete att arbeta under sådana förhållanden", påpekar hon bland annat.

Ovannämnda långa artikel är en skakande skildring av missförhållandena vid alltför snabb ochforcerad utbyggnad av kärnkraftenergin i Tjernobyli och förmodligen även andra objekt inom Sovjetunionen.

När man läser denna artikel frågar man sig om detta var den sista kränkningskatastrofen i Sovjetunionen. Vad händer, om något liknande inträffar i kärnkraftscentrat i Litauiska Sovjetrepubliken, som ligger ännu närmare Sverige?

Bogdan Skobowytch
(Karlskoga)

Дня 27/3-86 в Літературній Україні з Київ, газети яка є офіціозом Спілки Українських Письменників, журналіст Любов Ковалевська в статті "Не приватна справа"- наводять причини недоліків при будові атомної електростанції в Чорнобилі. :1/ Централізація замовлень будівельного матеріялу, 2/Незадовільне достачання. 3/Хиби в матеріялі. 4/Брак електронічної споруди. 5/Скорочення часу будівельного плану. 6/Байдужність вищих властей на скарги будівельного колективу і т.д. Це стало причиною помітно го спаду темпів будівництва, дисципліни та безпеки при будові атомної електростанції.!

Ця довга стаття в яркий спосіб навітлює всі недоліки та проблеми при будові атомної електростанції в Чорнобилі та правдоподібно і інших споруд в СССР.

Тепер питання? Чи це остання атомна катастрофа в СССР?? Які будуть наслідки коли подібна аварія станеться в Литовський ССР, яка лежить багато ближче Швеції !!

Богдан Скобович
/Карльскупа/

ПЕРЕСТОРОГА ПРО НЕДОЛІКИ ВЖЕ ПЕРЕД КАТАСТРОФОЮ РЕАКТОРА :

Рефлексії на статтю Алекса Мілітса з дня 1/6-86 в Свенска Дагблядет, про катастрофу в Чорнобилі.

Мілітс має рацію, що в СССР є великі проблеми при будовах заводів з причини браку і якості матеріялу, недоліки в достачанню та транспорті будівельного та електронічного матеріялу, що стало причиною аварії в Чорнобилі. Він пише дальше: "є чутки, що робітники атомної електростанції посілали дописи до місцевої преси в цій справі але ці дописи не публіковано."

Це останнє не відповідає правді! бо-

FREDAGEN 20 JUNI 1986

Syndabocker på lokal nivå!

DEGERFORS TIDNING · STORFORS TIDNING
**KARLSKOGA
TIDNING**

Detta var väntat. I det ryska imperiets historiska perspektiv är det ingenting nytt. Men man väljer inte samma sorts syndabocker. När man i Tsar-Rysland ville avleda uppmärksamheten från ekonomiska eller politiska misslyckanden så gjorde man pogormer och ropade "by rydov spasja" Rasseju" (slå judarna, rädda Rysland). De nya tsarerna i Kreml har blivit mera civiliserade. När de vill dölja sina misslyckanden, utpekas någon eller några av lägre rang i nomenklaturen i de talrika republikerna som skyldig(a) eller också skjuter man skulden på borgerliga nationalist eller utländska kapitalister.

Nu har man "funnit" två ledande administratörer från Tjernobyli kärnkraftscentrum som syndabocker för katastrofen där. Men de kan inte vara de skyldiga, eftersom det är vida känt i hela världen, att det nya Sovjetimperiet är hårt styrt från "aparatchyk" i Moskva och de uerordnade republikerna måste följa de centralt fastställda ekonomiska planerna. Och i denna styrning ingår också hela kärnkraftsbyggnaden i Tjernobyli, som började år 1973.

Sovjetunionen befinner sig nu i en viss ekonomisk kris. På den 27:e partikongressen i februari/mars är uppenbara Gorbatsjov själv bl.a. till ökad produktivitet inom industrin och ökad utbyggnad av kärnkraftsenergi för att förbättra landets ekonomi. I sitt anförande kritiserade Gorbatsjov också brister inom transportväsendet och industrin.

Och här kommer det intressanta! Ledningen i Tjernobyli-centrat försökte utnyttja det officiella beslutet på 27:e partikongressen till

självkritik, som ju kom från högsta toppen på kongressen. Den 27/3 1986 publicerar journalisten Lubov Kovalevska en artikel "Detta är inte en privatsak" i Litteraturna Ukraïna, officiellt organ för styrelsen för ukrainska författare i Ky-

fria ord

ju. Hon inleder sin artikel med officiella meddelanden från 27:e partikongressen och citerar ur Gorbatsjovs tal och påpekar att det finns mycket stora problem och brister vid byggandet av femte och sjätte kärnkraftsaggregaten i Tjernobyli.

Orsak till missförhållandena är först och främst den hårda styrningen från de centrala myndigheterna i Moskva. Den medför förseningarna i leveranserna av byggnadsmaterial, kvalitén är dålig och det är brist

på elektroniska komponenter osv. Klagomål och vädjanden till högre instanser nonchaleras. I stället yrkar man på förkortning av byggnadstiden. Allt detta förorsakar att byggnadskapaciteten sjunker. Tjernobyli's "byggnadskollektiv" tappat arbetslusten, börjar bli likgiltigt och nästan apatiskt. Under sådan förhållanden påverkas och hotas säkerheten vid byggandet av femte och sjätte kärnkraftsaggregaten i Tjernobyli framhåller Lubov Kovalevska.

Artikeln ovan måste uppfattas som ett nödropp från Tjernobyli-centrals ledning för att få förbättring av sina arbetsvillkor, som styrs centralt från Moskva, och därför kan ledarna i Kreml inte avsäga sig ansvaret för katastrofen i Tjernobyli.

Bohdan Skobowytsh
Karlskoga

Передруковуємо статтю Др. Б. Скобовича про трагедію в Чорнобиль. Переклад на слідуєчій сторінці.

Ред.

Це було передбачене! З історичної перспективи московської імперії - це нічого нового! Але вибирається інший сорт винуватих. За царської-Росії коли треба було відвернути увагу від внутрішніх економічних чи політичних проблем - роблено погроми з криком "бий жидов - спасай Рассю!" Теперішні нові царі на Кремлі стали більш цивілізовані. Коли вони хочуть затерти сліди своїх власних невдач, тоді обвинувачується менших рангою номенклятуристів в своїх республіках або буржуазних націоналістів чи заграничних капіталістів.

Тепер "знайшли" двох чоловік адміністраторів з Чорнобильської АЕС/атомної електростанції/,яко винних в аварії. Навряд чи вони самі винуваті!! Цілий світ знає,що нова советська імперія є керована "апаратчиком" з Москви,а підлежні республіки мусять виконувати економічні плани накинени з централі. Тому то будова Чорнобильської АЕС яка почалась в 1975р. є рівнож "диригована з централі"!!

СССР знаходиться тепер до певної міри в економічній кризі. На 27-му партійному зїзді,який відбувся в лютому/марті ц.р.,сам Горбачов закликав до збільшення продуктивности в індустрії а спеціально до прискорення розбудови атомної енергетики -для поліпшення економії. В своїй промові між иншим критикував він недосягнення і браки в індустрії та транспорті. --- І тут починається інтересна справа!!

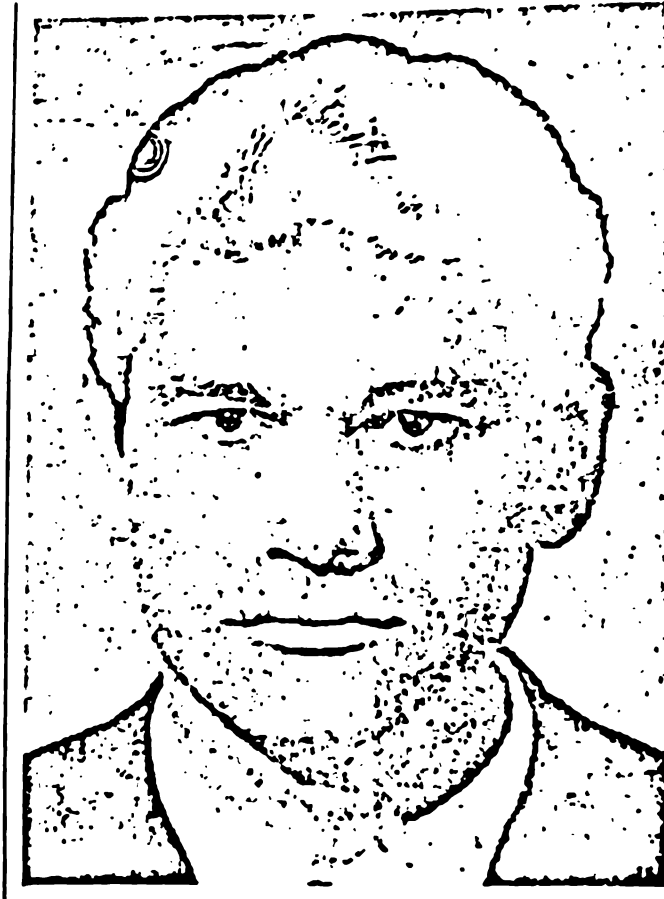
Правдоподібно провід Чорнобильської АЕС хотів використати нагоду що до самокритики піднятої на 27-му партійному зїзді самою верхівкою! бо --

Дня 27/3-86,Люба Ковалевська публікує у Літературній Україні,що є офіційною газетою Спільки Українських Письменників,статтю п.н."Це не приватна справа". В тій статті покликується на 27-й зїзд партії та цитуючи слова Горбачова - подає до відома про великі проблеми та недотягнення у звязку з будовою пятого і шостого энерго-блоку Чорнобильської АЕС.В статті натякає Ковалевська досить ясно,що через центральне керування постачання будівельних матеріалів,опізнення,браку та злого квалітету замовленого матарялу та багато инших недоліків терпить реалізація цілого проєкту.Мимо скарг і просьб,вищі власті байдужо ставляться до тих проблем а навіть кадають прискорення часу будівельного плану! Це все стало причиною що : "будівельний колектив Чорнобильської АЕС,тратить радість і темп праці - стає апатичним - що починається до зниження дисципліни і безпеки при будові блоків" закінчує Любов Ковалевська .

Цю статтю треба розуміти як апеляція проводу Чорнобильської АЕС о поміч для поліпшення умов праці,щоб могли виконати запланований проєкт,якого керма є в Москві - і тому - вожді з Кремля не можуть відпекатися відповідальности за катастрофу в Чорнобилі!!

Kyrkan som inte finns

av ANDREW SOROKOWSKI
forskare vid Harvard University Ukrainian
Studies Fund i USA samt vid Keston College
i England.

Den ukrainska katolska kyrkan är förbjuden i
Sovjetunionen, men den har trots detta cirka
3 miljoner medlemmar. En av dem, som kämpar
för denna kyrka, är Josyp Terelja. (Foto Kes-
ton College.)

Om man frågar en officiell sovjetisk representant om den ukrainska katolska kyrkan får man säkert beskedet, att det inte existerar någon sådan kyrka i Sovjetunionen. Om man envisas och fortsätter att fråga kanske man kan få svaret, att det fanns en grekisk-katolsk kyrka i västra Ukraina före sovjetvåldet, men att den upplöste sig själv frivilligt 1946 och uppgick i den ryska ortodoxa kyrkan.

Det är bland antisovjetiska nationalistiska emigranter - skulle den officiella sovjetiske talesmannen fortsätta - som man satte ihop en ukrainsk katolsk kyrka som ersättning för den upplösta grekisk-katolska kyrkan.

Men de åtgärder som vidtagits av sovjetmyndigheterna på senare år berättar en helt annan historia. I april 1984 mötte representanter för det sovjetiska kommunistpartiet, för den sovjetiska ukrainska regeringen och för KGU

Exaudi

den ukrainska katolska aktivisten Josyp Terelja för att försöka förväna honom att registrera den hittills illegala ukrainska kyrkan hos myndigheterna. Den ukrainska katolska kyrkan skulle då ges full laglig status - men på villkor att den avsvor sig all trohet mot Vatikanen.

Två av Tereljas medarbetare - Vasyl Kobryn och Fader Hryhorij Budzinsky - blev uppvaktade på liknande sätt. Men varken de eller Terelja gick med på de sovjetiska kraven.

ooo

Kobryn och Budzinsky blev ordförande resp. sekreterare i Aktionsgrupp till försvar för de troendes och kyrkans rättigheter, när denna bildades i september 1982.

Aktionsgruppens ursprungliga mål var att uppnå laglig status för den ukrainska katolska kyrkan. Men i ett dokument från april 1984 förklarade Terelja att legalisering av kyrkan på sovjetiskt sätt skulle vara oacceptabel, eftersom ett sådant förfarande skulle ge den ateistiska regeringen full kontroll över kyrkan. Till slut skulle kyrkan förstöras genom administrativa manipulationer.

-Jag vill att kyrkan skall få laglig ställning men inte på det sätt som ni erbjuder, sade Terelja till de sovjetiska myndighetspersonerna.

Hösten 1984 hölls den 80-åriga Fader Budzinsky arresterad av myndigheterna i sex veckor. I november samma år arresterades Vasyl Kobryn. Turen kom till Terelja i februari 1985, då han var på sjukhus för en febersjukdom. Kobryn dömdes 22 mars 1985 till tre år i fängläger för förtal av det sovjetiska systemet. 20 augusti samma år dömdes Terelja, som med sina tidigare 18 år i fångenskap redan är en lägerveteran, till sju år i fängläger och fem år i förvisning för "antisovjetisk agitation och propaganda".

I juli förra året utfärdade den kommunistiske partichefen i det transkarpatiska området i Ukraina, Henrych Bendorovsky, hemliga direktiv i vilka han beskrev åtgärder för att bekämpa den ukrainska katolska kyrkan och andra "yttringar av nationalism och sionism". Bland åtgärderna fanns inrättandet av undersökningsceller för 250 personer som skulle utsättas för påtvingad psykiatrisk "behandling". Det är tydligt att Terelja, Kobryn och Budzinsky inte står ensamma i sin kamp för den ukrainska katolska kyrkan.

ooo

Den ukrainska katolska kyrkan härstammar från 1596, då ortodoxa kristna började återförening sig med den romerska katolska kyrkan på villkoret att de tilläts behålla sina östliga riter och sedvänjor. Efter hand blev denna kyrka ett centrum för rörelsen för kulturell pånyttfödelse och politiskt oberoende hos det statslösa ukrainska folket. Detta var bakgrunden till att sovjetregeringen 1945-46 försökte förgöra den ukrainska katolska kyrkan genom att fångsla dess biskopar och många av dess präster och lekmän, som vägrade att låta sig tvingas in i den statskontrollerade Ryska ortodoxa kyrkan.

Men den ukrainska katolska kyrkan har överlevt underjordiskt och den uppger ha flera hemliga biskopar och 300-350 hemliga präster. Den har vidare ett nätverk av kloster och utbildningsinstitutioner. Uppenbarligen betraktar många av de fyra miljoner människor, som före kriget tillhörde kyrkan, sig fortfarande som medlemmar av den ukrainska katolska kyrkan. En del - som Kobryn och Terelja - har gått med i kyrkan på senare år.

Mycket av den information, som de senaste åren nått Väst om denna kyrka, har förmedlats av Krönikan för den katolska kyrkan i Ukraina. Mellan januari 1984 och september 1985 sammanställde och spridde Tereljas aktionsgrupp elva nummer av denna underjordiska tidskrift. Krönikan har också rapporterat om ökande förföljelser av adventister, baptister, Jehovas vittnen, ortodoxa och pingstväänner - som alla är talrikt representerade bland de 43 miljoner ukrainarna i Sovjetunionen.

Vidare - och till sovjetmyndigheternas stora förtret - har författarna till Krönikan manat till solidaritet bland kristna av olika nationaliteter.

AV SAMMA STÄM: EN BOK

CARL BILDT behandlade i sitt jungfrual som ny ordförande för moderata samlingspartiet också den svenska konservatismens historia. Han påpekade då att den svenska högern mera beslutamt och tidigare än något annat svenskt parti distanserade sig från den italienska fascismen och den tyska nationalsocialismen.

Medan inte ens alla rörelser som kallar sig liberala har lyckats hålla den linjen klar (jag tänker på det pinsamma exemplet med Österrikes s k liberala parti; det var många kända människor, både där och annorstädes, som började kalla sig "liberala" efter kriget), har den konservativa rörelsen i Skandinavien ett fullständigt gott och klart historiskt samvete när det gäller att tuggat sönder om de nazistiska och stalinistiska totalitära massrörelserna. Naturligtvis har Carl Bildt alldeles rätt i att påpeka detta: det är vänstern och inte den konservativa högern som har skapat de stora brotten och de stora tragedierna i detta århundrade.

Detta faktum har man försökt dölja, framför allt genom kommunkomplexiteten och den metafysiska skillnaden mellan kommunismen och nationalsocialismen. Nationalsocialismen och bolsjevismen var båda modernistiska, totalitära, ungdomsorienterade vänsterrörelser, motståndare inte bara till enskild äganderätt och fria valutarörelser över gränserna, utan praktiskt taget till allt som de konservativa rörelserna i Europa stod för: egendom, *rule of law*, industriell utveckling. Detta borde vara ett trivialt historiskt faktum, men är det inte, eftersom en viktig propageringsapparat efter kriget har försökt trumfa igenom en mytologisk historiskrivning om sambandet mellan konservatism och vad man kallar de "fascistiska" rörelserna, som går tillbaka på en godtycklig och utsläpplad kommunkomplexanalys från andra världskrigets slut år.

I ÖSTTYSKLAND är det så i

Det finns inom den intellektuella vänstern ett slags tabu kring frågan om sambandet och likheterna mellan nazismens och kommunismens grundläggande synsätt. Detta diskuteras vid ett symposium i Frankrike, från vilket en rad intressanta texter finns utgivna.

Av LARS GUSTAFSSON

dena dag mycket dålig stil att tala om "nationalsocialismen", eftersom detta ord har morfemiskt "socialism" som sammansättningsord - och naturligtvis också som semantisk konstituent. (I stället skall man säga "Hitlerfascism" - en term som strängt taget inte denoterar eftersom Hitler inte i någon rimlig idéhistorisk mening var italiensk fascist.) Mussolini, Drieu la Rochelle, Goebbels, Laval, Henri de Man, Oswald Mosley, Georges Valois - alla dessa nazistiska och fascistiska biografier börjar eller har sina djupa rötter i den revolutionära socialismen, och man nämner det knappast när "högerextremismen" skall analyseras. Myten står sig, mot alla odds.

Ja, så sluttar det i själva verket, att ännu denna höst när jag i en svensk radiodebatt gjorde den självklara jämförelsen mellan "nazismens tomma, sterila rasutopi" och stalinismens lika tomma, sterila klassutopi, som båda dödar i maskala utan att ett enda ögonblick göra någonting i världen bättre", växte det språkligt och mest indignerad förvåning hos en del debatttagare. Hade kanske inte nazismen dödat miljoner ryssar? Frågade en av deltagarna. (Ja, men bolsjevismen har också dödat rätt många ryssar, om så "att döda ryssar" är det yttersta kriteriet.)

Det finns ett slags tabu kring hela detta ämne som på något djuppsykologiskt plan är nära förknippat med den intellektuella vänsterns dubbla bokföring: ett moraliskt mått för demokrater

och auktoritära stater, ett helt annat för den totalitära massdiktaturen. När hitleristerna gräver massgravar (eller riktare sagt låter offren själva gräva dem) i Holland eller Polen är det onödiga och våld. När de röda kamraterna gör samma sak i Kambodja är det - som Jan Myrdal uttrycker det i en oförjätlig analys - "jacquerier". Jacquerier låter otvivelaktigt finna i folkmyter, det har något av rättmätigt boodrupplag och "pojkar är pojkar" över sig, som oömsjligt skulle kunna användas på de svartmålarade morddrarna i Holland och Polen.

Naturligtvis är detta tabu nära förbundet med den utlösta röra av aggressivitet och förträngda skuld-känslor som regelbundet brukar komma i dagen om man börjar vända på ysternas i en normal europas eller för den delen Harvard-amerikans vänsterelekтуella identifikationer. Det är dubbelmoralen som blir utövd.

KOMPLEKSET är gammalt: det är pinsamt att se måla som Voltaire krypa för den cyruske Fredrik den store av Preussen, en man som oömsjligt sin otrohet mot internationella fördrag mer än någon annan i sin tid bidrog till Europas brutalisering. Eller att se Diderot krypa handen på Katharins den stora, en monark som inte tvekat att tre gånger dela den polska nationen. Både Diderot och Voltaire lyckades intala sig att dessa monarker "trous vissa misstag" - som det brukar beta - representerade "les Lumieres", Upplysningen och Framsteget. Boodeplågare och

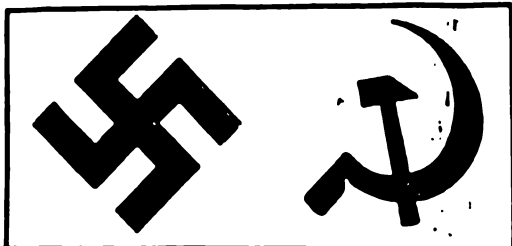
despoter som de båda var var de inte sena att inse det betydande reklamvärde som fanns att hämta hos de oväntade anhängarna i den parisiiska litteraturen. Och de handlade i stort sett därefter.

Låt oss anta, eftersom våra vänsterelekтуella vänner så gärna tycks vilja det, att senast Joseph McCarthy var en historisk skurk och demokratifara av ovanliga dimensioner, medan de processer en annan Josef anordnade i Moskva mellan 1936 och 1939 är tragiska men måste ses i historiskt belysning. Det förblir ett historiskt faktum att när Bertolt Brecht flyr undan sina landsmän och skriver "Tredje rikets fruktan och tillade" försvaret han i sålsten samma andetag det politiska mordet och den stalinistiska utrensningen i lärostycket "Mått och steg". De intellektuella tabu inför Sovjerväldet har möjligen att göra med en egenkap som dagens intellektuella delar med intellektuella folk före franska revolutionen: ett faktiskt och inställamt förhållande till den makt som de säger sig vilja kritisera och samtidigt med pubertalt oaktad förstår att identifiera sig med.

DEN ALLTFÖR sluttarke vänsterelekтуella myten om den nära nog metafysiska avgrund som påstås skilja de nazistiska och de socialistiska diktatorerna ser ut ungefär så här när den formuleras av Henry de Lequen i ett utmärkt franska symposium över ämnet som ägde rum i Club d'Horloge för ett par år sen och som har utkommit hos bokförlaget Tumbro (red Yvan Blot), *Socialism och*

Стаття Л. Густафсона про споріднення між нацизмом і комунізмом цікаве не тільки для шведів, але також для всіх "легковірів", чи тех наївних. Тут слід згадати про "обрязу" яку заподіяв Зех.Німецький канцлер Коль Горбачову, порівнюючи його з Гебельсом. На підставі й матеріялах французя Гьнрі де Леквена Henry de Lequen симпозиум вийшла в Швеції книжка "Соціалізм і фашизм-одне сімя" редагована Івеном Бльотом "Socialism och fascism-samma familj" red. Yvan Blot. Bokförl. Timbro.

OM NAZISM OCH KOMMUNISM

Hör till samma familj.

fascism - samma familj. Vyan Blots antropologi inriktar sig naturligt nog på franska erfarenheter. De djupa idébakgrunderna, Freud, Boas, Fourier, Barrés och Maurras får sitt i denna bok. Och den ständigt lika giftfulla frågan Saint-Simon. Men här finns också en hel del att lära om den berömda franska folkfronten och om det franska kommunistpartiets lidrigt sagt invecklade turor under Rubbestropps-paktens dagar.

För kommunistpartiet är förtidarna de som motstår sig den tysk-sovjetiska paktens. Maurice Thorez publicerar rasande artiklar i Internationales tidkrift där antnazister som Sausset och Paul Nizan uttalar sig till "polisanter" för att de vill försvara sitt land. Fienderna till partiet är 1940 är franska regeringen och England, de imperialistiska krafterna.

Den intellektuella vänstern är i dag, som det heter, antisionistisk. Palestinska, syriska och libyska sidsingaddd avförs från dagordningen som beklagliga nödvändigheter och det utdragna israeliska försvarkriget i Mellanöstern överskar karakteriseras i sådana svenska tidningar som Aftonbladet som "ritualmord" och i den ständigt efterspanande Dagens Nyheter som stormaktsdrommar av en stat som har blivit "alltför orientalistisk" på senare år. Denna hållning som är en av den moderna vänsterns få verkliga konstanter och som inte får kallas antisemitism, men naturligtvis är den moderna formen av samma företeelse, analyseras i en alldeles utmärkt essä i denna

bok, Michel Leroy's "Antisemitismen i den socialistiska traditionen". En av fienderna är naturligtvis Marx i sin text "Om den judiska frågan": "När samhället lyckas förstå judendomens empiriska väsen och den smutsiga handel som judendomen påvingat oss kommer juden att bli onödig."

("Deutsch-Französische Jahresschriften" 1844). Den marxistiska judfejligheten - som identifierar kapital och judendom långt mer än vad dagens i Marx skrifter oöverskränkta marxister tror - kombineras på fransk mark med traditionen från Fourier. Hans lärjunge Toussend ("Le Juif, roi de l'époque") blir ett vapen mot den moderna epoken och kapitalismen.

Det är samma egendomligt bakåtrivande, i grunden antiteknologiska hållning i socialismen som i en lång senare fas har möjliggjort den egendomliga alliansen med de strängt taget redan 1900 överspelade nationalisismerna. När moderna palestinska eller syriska krigsparter, ursäktade av nationella motiv och nationella lidanden, avslöjar selektioner av amerikaner och juder är det inte bara i sträng national-socialistisk anda. Det är också en idéhistorisk koppling mellan ett folk och det enda ekonomiska system som hittills visat sig i stånd att skapa välskänd åt alla, som går tillbaka till Marx och Fourier, ja till julimonarkins fiender. Hela denna fejlighet mot teknologi, kapitalism och internationalism har ett drag av dystra arkaism över sig.

som inte har undgått konfiskationerna av den nazistiska estetiken. Den passar bättre samman med de moderna islamiska bakåtrivningsrörelserna än vad det vid första tabbliken kan förefalla.

DEN TYSKA national-socialismen brukar i moderna böcker framställas som en rasistisk, mytologisk, estetiserande ungdomsrörelse med en mystisk trut av jord, blod, men också av industrialisering och beundran för snabba maskiner. Leni Riefenstahls filmer har naturligtvis bidragit till den bilden. Mera likt de gamla propagandafilmerna från Sovjet blir det med störbombplanerna och raketutlösningarna på Aussenbau i Berlin.

Den tyska national-socialismen har svårigheter med sin framtoning de första åren efter 1933. Skall det vara ett modernt, egendomligt industrisambälte som Sovjetunionen? Eller något annat? Under den blankpolerade teknologiska ytan finns också en teknisk fejlighet, en marknadseffektivitet, ett hysteriskt behov av regleringar och statsingripanden som snarare är släkt med medeltid, giletsocialism, vägran att acceptera en ny utvärld än med den motortaktande rytmen hos en Maneth eller Majakovskij: Det gemensamma för dessa två symbolvärldar är tron på statens goddomlighet och vägran att acceptera de moderna internationella marknadskrafterna.

En blick på de tjugofem punkterna i det tyska national-socialistiska programmet från 1920 säger i själva verket mer om detta snäbberigtigt svandamma kollektivistiska, småskaliga, regleringsvänliga drag hos nazismen än alla stuliga och demoniska Riefenstahlfilmer tillsammans. I detta svävande parprogram blir det väldigt klart att storskalighet, fri prisbildning och privata vinster är några av nazismens huvudfiender och att den helt och hållet delar den allmänna socialistiska tron på att staten bör ges obegränsade konfiskatoriska rättigheter för att motverka "spekulationsvinster".

11. Vi kräver nationalisering av alla företag som i dag tillhör utlandet.

14. Vi kräver delaktighet i storbransgens vinster.

15. Vi kräver att en med medelklassen skapas och skyddas, att de stora varusluten omedelbart överlämnas till den kommunala administrationen och att de till lägt pris byts ut åt de små löpningarna.

17. Vi kräver en jordreform anpassad till våra nationella behov, utförandet av en lag som möjliggör exportering av stas skedestånd av markstark och en lag om allmännyttiga syften - avskaffandet av markstark och en lag om allmännyttiga syften.

18. Vi kräver en obarmhärtig kamp mot dem som grovt utverka arbetstidens allmännyttiga. (-)

NAZISM OCH SOCIALISM har en djup gemensam rot: den religiösa tron på Statens och vilgheten att ge denna stat oökonrollerat växande befogenheter. På den plats där mänskligt intuitiv och förnuft normalt skulle befinna sig i symmetri hamnar i stället den dödade och tomma makten hos en oförligt uppbildat myndighet. I nazismen skiljer den sig - kanske - något från Stalinkommunismens myndighet genom att den också kan utdefiniera medborgare. En uppgift som det kommunistiska samhället klarar på samma sätt.

Tillsammans med nationalismen, denna lika sterila doktrin som rimligen varit död och förklarad vid tidpunkten för Drottning Victorias Diamantjubileum 1896, har dessa olyckliga idéer mer än alla andra faktorer förhindrat frihet, välskänd och framsteg i vår sekel. Låt oss hoppas att de totalitära isernas sekel skall bli det sista i sitt slag.

Lars Gustafsson är professor och författare.

SVD 84.10.27

Відносно "образів" Горбачова, то пригадаємо нашу народню приповідку:
Удар в стіл, а ножиці відізвуться!!!

МИРОВИЙ КОНГРЕС
РОЗПОЧАВСЯ БІЙКОМ

Коресп.
Крістіян Пальме
ДН-кореспондент

КОПЕНГАГА:

Бійкою на трибуні, перегуками кличів зі сторони учасників конгресу та протестуючих демонстрантів перед брамою, розпочинався в середу Конгрес Миру в Копенгагені з участю понад 2000 делегатів з усього світу.

Ініціатива до цього конгресу походить від Московської контрольованої СВІТОВОЇ РАДИ МИРУ.

Це перший раз від часу холодної війни, що СВІТОВА РАДА МИРУ насмілилась улаштувати в такому розмірі конгрес в одній із Західних держав. Конгрес, що розпочався в середу рано згодом замінився в правдиву метушню, коли члени російської екаїльної організації вдерлися на трибуну й почали вигукувати свої кличі. Рівночасно серед делегатів створилася баталія кличами, то раз вигукувано "ГЕТЬ ІЗ КГБ", то другий раз "ГЕТЬ ЗІ СІАЙЕЙ". В цій величезній конгресовій галі копенгагської виставової централі - Беля Центр, відбувалися демонстрації балтійців й організації, що виступають проти советської окупації Афганістаку. Натомість ряд імміграційних організацій, як ось "ХАРТА 77" включно з "УКРАЇНСЬКИМ РУХОМ МИРУ" воліли улаштувати пресконференцію в готелі в центрі міста. СВІТОВА РАДА МИРУ доклдала усіх зусиль щоби представити цей конгрес як такий, що має за собою велике портя. Президентом конгресу вибрано 91-річного данського політика й дипломата з соціал-ліберальної партії "Радикалс Венстре" Гермонда Лякунга. Ці данські "ліберал-радикали" є властиво одною з нечисленних партій поміж присутніми організаціями.

КОМПРОМІС: Данські соціал-демократи поставилися осторонь цього конгресу, а ліва Соціалістична Народня Партія бере уділ на конгресі лиш за особливою передумовою. Отже, щоби задовільнити радикалів й соціалістичних народовців, до програми нарад влучено додатковий пункт - людські права.

Із Швеції на конгресі брали уділ передусім Комітети миру, які являються членами Світової Ради. Світова Рада Миру має свій осідок в Гельсінках від тоді, як в 50-тих роках ця Рада Миру була видалена із Франції, згодом з Австрії, як не бахана, якій закидувано підривну діяльність. РАДА МИРУ офіційально виправдує советські інвазії в Малярщині 1956 р., Чехословаччині 1968 р. і в Афганістані 1979 р.

Strid inledde fredskongress

Av CHRISTIAN PALME
DN:s korrespondent

KÖPENHAMN Med slagsmål på podiet, slagordskrig bland deltagarna och demonstrationer utanför portarna öppnade på onsdagen en fredskongress med över 2000 deltagare från hela världen i Köpenhamn.

Initiativet till kongressen kommer från det Moskva-kontrollerade Världsfredsrådet. Det är första gången sedan det kalla krigets dagar som World Peace Council (WPC) vågar sig på att hålla en stor propagandakongress i ett västland.

Kongressens öppning på onsdagsmorgonen urartade till renat tumult när medlemmar ur en exulrysk organisation trängde

upp på podiet och började ropa slagord

Samtidigt utbröt ett mindre slagordskrig mellan delegaterna och det ropades omsom "Ut med KGB" och "Ut med CIA" i den valdiga kongresslokalen på Köpenhamns masscentrum Bella Centeret pågick demonstrationer av exilbalter och av organisationer som är motståndare till Sovjetunionens ockupation av Afghanistan, medan en rad exulorganisationer, från Charta 77 till "Ukrainas fredsrörelse", valde att hålla presskonferens på ett hotell i city. Världsfredsrådet har gjort sig stora ansträngningar för att ge intryck av att kongressen har en bred bakgrund. Kongressens president är Hermod Lannung, en 91-årig dansk politiker och diplomat från det socialliberala partiet Det radikale Venstre.

De danske radikalerna är också

så ett av de fåtaliga partierna bland deltagande organisationer

Eftergift

De danska socialdemokraterna håller sig borta och det stora vänsterpartiet Socialistisk Folkeparti deltar endast med stora förbehåll. Och det är för att tillfredställa radikalerna och SF som även rubrikerna mänskliga rättigheter fått plats på dagordningen. Från Sverige deltar framst fredskommittéer som är anslutna till Världsfredsrådet. WPC har sitt kansli i Helsingfors sedan det på 50-talet utvisats först från Frankrike och sedan från Österrike, anklagat för undergravande verksamhet. Rådet försvarade officiellt Sovjets invasion av Ungern 1956, Tjeckoslovakien 1968 och Afghanistan 1979

ПІДЧАС КОРОТКИХ ТИЖНІВ СВОБОДИ

ДН-гло

30 літ тому, 23-го жовтня 1956-го року вибухло заворушення в Мадярщині. Молодь, студенти, робітники і військовики штурмували радіостанцію. Ця подія сталася перший і одиникий раз в державі Східної Європи, що революційний зрив міг так швидко поширитися і, що повстанці посідали зброю та фактично боролися на протязі кількох тижнів.

Це був також перший і одиникий раз, що демонстрантам з вулиці вдалося згодом створити новий уряд й новий партійний провід та, що уряд прийняв вимоги народніх мас за свою політику.

Імре Надь виявився власне тим прем'єрміністром, що на протязі цих коротких тижнів став в одній із держав Східного блоку втіленням надії на політику узгляднення думки народу.

Надь був від давна комуністом, а підчас війни перебував в Москві зарівно, як і інші комуністичні зверхники. Будучи короткий час в 1953-тому році прем'єрміністром, досягнув він значної популярности за намагання впровадити реформу в політиці. Але для цього час ще не був дозрілим. В Східній Європі тоді ще панував час сталінізму.

У цій, новоствореній Мадярській Народній Республіці, де в 1948-м році всі демократичні партії були виманевровані з уряду, був на той час диктатором держави Матіяс Ракоші. І саме проти того, його гніту спрямувалася революція, але демонстранти та Імре Надь пішли згодом набагато далше. Імре Надь 2-го листопада проголосив Мадярщину нейтральною і заявив вихід країни з Варшавського пакту. Надь робив переговори з росіянами, але у противагу своїх обіцянок совєти не відтягнули своїх військ. Замість цього, їхні війська 4-го листопада залили всю країну і революцію здушили.

Імре надь і його прихильники шукали укриття в югославській амбасаді. Згодом, як опустили вони амбасаду їх виварштували: 1958-го року, після закритого суду їх страчено через повішання. Новим керівником Мадярщини став Янос Кадар, що підчас війни організував комуністів, що залишилися вдома. Рівнож і Кадар був в'язнем Ракоші та був катований в тюрмі. Але наколи москалям була потрібна нова фігура - придався Кадар, який саме підчас революції став на місце скомпромітованого Ерне Гере партійним шефом. Учасників революції жорстоко покарано, багато повішено. Натомість Кадар, зі своєю компромісовою настановою здобув у мадярів згодом довіря.

Frihet under korta veckor

För 30 år sedan, den 23 oktober 1956, bröt ett uppror ut i Ungern. Unga människor, studenter, arbetare och soldater

DN bakgrund

stormade radiohuset. Det var första och enda gången i en öststat som en revolt fick en så allmän spridning och som de upproriska hade vapen och faktiskt slogs i flera veckor. Det var också första och enda gången som demonstranterna på gatan lyckades få fram en ny regering och en ny partiledning och som regeringen gjorde deras krav till sin politik.

Imre Nagy blev denne premiärminister som några korta veckor förkroppsligade hoppet om en politik i ett östblocksländ där folkmeningen fick råda. Nagy var gammal kommunist och hade tillbringat krigsåren i Moskva, liksom de andra kommunistledarna. Nagy hade som statsminister en kort tid 1953 varit populär och försökt driva en reformpolitik.

Men tiden var ännu inte mogen. Ännu rådde Stalintid i Östeuropa. I den nybildade folkrepubliken Ungern, där de många demokratiska partierna hade massövrerats bort från makten 1948, hette diktatorn Matyas

Rakosi. Det var mot hans styrelseförtryck som revolten riktade sig, men demonstranterna utbrände Nagy gick snart mycket längre. Nagy förklarade den 4 november Ungern för neutralt och annonserade landets utträde ur Warszawapakten.

Nagy förhandlade med ryssarna, men tvärt emot sina intentioner drog Sovjet inte bort sina trupper. I stället översvämades dessa hela landet den 4 november - och revolten slog ned. Imre Nagy och hans anhållna tog sin tillflykt till jugoslavisk ambassaden. När de sedermera lämnade den häktades de. 1956 handgades de efter en sluten rättegång.

Ungerns nye ledare blev János Kádár som under kriget varit ledare för kommunisterna som stannade i hemlandet. Också Kádár hade suttit i Rakosis fångelser och undergått tortyr. Men när ryssarna behövde en ny galjonsfigur drog Kádár, som just under revolten blivit utsedd till ny partichef, ut den komprometterade Ernero.

Revoltdeltagarna fick blodig straff - många handgades. Kádár fick med sin kompromissvilliga inställning så småningom ungrarnas förtroende.

Jästrifhetens villiga fångar

av HARALD HAMRIN
i Korrespondent

Den afgrensade kolken, utsländ från departementet för utrikes ärenden, var icke beaktad och vänlighet. Härda ord är som frammanade Gastfrin-lager av heliga

Men det är inget förbud på Västerns östra Daria att inkommer att gå ut på stan i egen hand

En hundval, journalister för dessa dagar bokstavligen utspårade på Hotel Naimah i Kabul — det gamla Hotel Imperialen — som förlorat i imperialistiskt klingande ämnen, men i övrigt behållit ykret av sin gamla glans

Några av oss är sovjetiska journalister. Andra kommer från Drottningarna i Östern. En tredje grupp är amerikanska och västtyska och på jakt efter "sin story". Men mitt i denna medvetenhet att vi alla är Gastfrinens fångar. Inget förbud, klart uttalat utav en förman, tytt och tydligt

Legisserade

SVENSKA SVI ut i världen av det gamla Intercontinental bar med dess skotska natts och dess igenkommande univers center. Men det är de senaste utsläppet till verklighet som monster kan få sin art utöka

På morgonen vaknar bussarna utav hotellet. Polsk-lar med blått band vid grönna ställen av byar, buskar och högländar. Det är praktiskt, men inte så man förtä fången vill möta Kabul

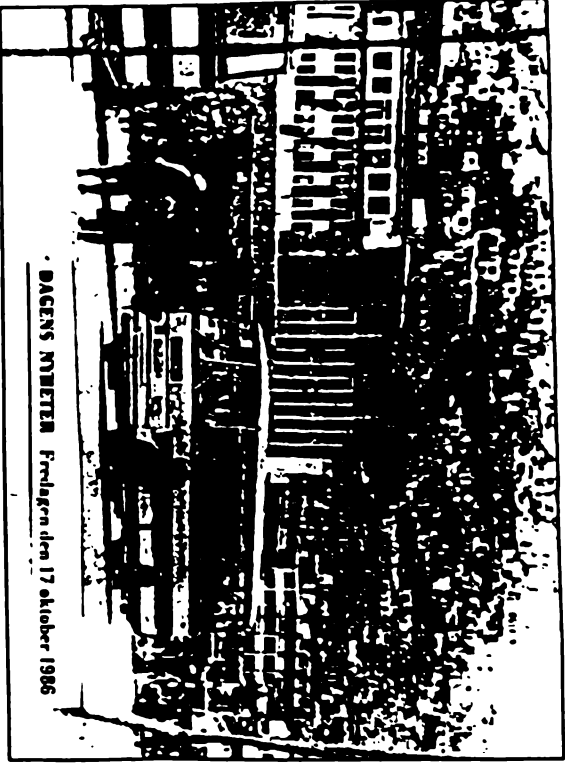
Senom ridorna ser vi man-lidar röra sig. Livet pulserar. Barn grälar. En smed hämmar på ett stycke svart försaljare för att sitta vator. Men vi bör betra våra egna röster och buller till busens mojar

Vilora till en textilbutik. Direktören drar sin produktions-sultor och vi rusar hälsat genom fabriksallarna, handblände över värdnadens TV-kameror och anerkännings-tv. En timme och en kopp te senare, för busen oss tillbaka till Intercontinental

Folkotomna gator

En morgon, i mökret före gryningen, rusar vår busskonvoj genom de folkotomna gatorna. Ännu inte upprekade efter natten utsläpp. Ett milt kvatt bransprån tar oss vidare ut till Shinand, för att beståda utskedsgenomgången på avregimenterna i den "Festansade" sovjetiska koningeten i Afghanistan, skall börja på marken till hemlandet

Seremonin är primpig med militära korpar, medelstidigt och utav militära och politiska ledare. Men var i verkligheten, soldaternas verkliga betenden delamar efter sig. Journalisternas och fotografernas

• Kabuls centrum — inget för regementens gator.

• BACENS NYHETER. Frelagsdagen 17 oktober 1966

Femas ruller av några anslutade Tiden för samtal med soldaterna — internationallisterna är begränsad till fem minuter Samtiden förs på uppriktliga midspråken, med de menliga och korpralerna inlästade i snottala led. Frelags och svaret blir dyster. "Ja, det är klart att återvända hem. Men jag ämnar kvar en bit av mitt liv här hos det lärda broderförlaget som kampar för socialismen"

Någon försöker byta sig ut ur gruppen, var avsaknaden av ett öppet förbud på allvar

Bredbent

Jag går bakken ner från hotellet för att andas luften bland människorna i världens Kabul. En vaktpost i den afghanska arméns grova uniform

hindrar mig. Han står bredbent och med k-russen hängande i en rem över magen. Vi kan inte samla, men jag förläro honom och vander åter upp för bakken till hotellet

Jag säger till kolken att jag vill se Kabul på egen hand, utanför gruppen gemenskap, gatan i hans riktning, betra jag får komma ifrå om jag vill. Inskiljer. Han svarar mig väl-ligt till busen, som just skall köra oss alla till kasernerna. Nej, något förbud finns inte. Bära en förman. Jag säger in i busen och väntar på kasernerna. Men väntar jag framför mig det CBS från New York och nyhetsbyråerna från London och Elizabeth Hedberg från Sveriges Radio

Diktaturen besvärligt av att styra informationen? Eller uppr-

rtidig om för "sakerhet". Det är inte alldeles lätt att veta

Gäster

Afghanistan är ett land i krig och vi är här som regerings-gäster, inbjudna för att beståda ett utprövningsbesök som skall ges omerta möjliga risker. Det är en lång och tidskrävande uppgift. I detta Kabul, där soldaterna står, som alla k-ruller i gästkonen, som alla "benditerna" kan stå till vår som betit

Men det är nog inte onödvärtdessa om som stug varje värt. "Jag vet inte hur jag skall säga det, förklarar solken. Det är inte bra att gå på egen hand. Jag vet inte hur jag skall säga det." "Säg som det är, svarar jag. Men är bäre utbilda. Många tycket och ändå fullt begrundat

ГОСТИННОСТИ НЕПОКІРНІ НЕВІЛЬНИКИ

Скорочений переклад

Афганський тлумач, що був надісланий з міністерства внутрішніх справ виглядав завжди усміхнений і улесливий. Гострі вислови для нього зовсім не існували. Закони гостинності - звичливості є святими. - Ні, це не є жодна заборона, один заявив. Ми лиш "сподівасмося" від вас, що на власну руку ви не підете до міста.

Понад сотня журналістів в ці дні сидять, дослівно, замкнені в готелі Найльнаг - колись готель Інтерконтиненталь, що втратив стару імперіалістичну назву, але в загальному й даліше зберігає свою ближучу елістичну назву, але в загальному й даліше зберігає свою ближучу елістичну назву. Поміж нами є совєтські журналісти і колеги із "братніх гантність". Поміж нами є совєтські журналісти і колеги із "братніх гантність". Третя група, це американці і журналісти із "братніх гантність" Східньої Європи. Третя група, це американці і журналісти із "братніх гантність" Східньої Європи. І кожний мріє лиш про матеріал для свого репортажу. Але рівночасно всі ми є свідомі того, що являємось закладниками цієї наявної гостинності. Сказано ясно, - нема жодної заборони лиш "сподівається" - спокійно й зрозуміло.

ПРИГОТОВАНО: Очевидно, що нам покажуть світа й поза стінами бару цього старого готелю Континенталь зі шотландськими Віскі. Але ця прогулька до тутешньої дійсності є досконало зрежисована, котрої зміст і форма можуть бути трудними до зрозуміння.

Ранком автобуси вже стояли перед входом до готелю. Поліційні авта із синіми світлами промочували автобусові дорогу. Це виглядало практично, але в дійсності не так хотілося нам побувати в Кабулі. Через вікно автобусу бачимо як снуються люди. Життя пульсує. Діти плачуть. Коваль б'є молотом по кускові бляхи. Торгівець закликає до своїх товарів. Але ми чуємо лиш власний голос та гудіння автобусного мотору. Нас везуть до текстильної фабрики. Вній директор вправно заподас нам цифри продуктивності і ми скоро проходимо фабричні галі, зачепляємось за свої TV-камери та бльок-ноти. Минула одна година часу, відтак дали нам по горняткові чаю й вже автобус везе нас назад до готелю Інтерконтиненталь.

ОБЕЗЛИДНЕНІ ВУЛИЦІ: Одного ранку, ще перед світанком, мчить наш автобус з конвойом на переді по пустих вулицях, де люди ще не пробудилися після нічної заборони виходу. Відтак військовий транспортний літак везе нас в західній напрямок, до міста Шінданг з метою показати нам прощальну церемонію одного полку з цієї "обмеженої" совєтської залоги в Афганістані, який має розпочинати свій поворот додому. Церемонія величава, музика, роздавання нагород, промови військових та політичних діячів. Але де є дійсність? - вояцька дійсність, яку солдати залишають за собою? Місяця для журналістів й фотографів були докладно призначені. І час для розмови з "вояками - інтернаціоналістами" є призначений до 5-ти хвилин. Розмова ведеться на збірковому майдані, де рядовики й підстаршини стоять вистроєні в різних, "під шнурок" рядах. Питання і відповіді будуть очевидні: "Так, прїсномо буде вертатися додому; але частина моего серця залишається із тим хоробрим, братнім народом, що безутомно бореться за соціалізм". Дехто пробував стати подаль від групи, поважно тим чином підкреслюючи не існуючої наявної заборони.

РОЗКРОЧЕНИМИ НОГАМИ: Від готелю з горбка йду я вниз, щобі відітхнути між ладими атмосфераю дійсного Кабуля. Вартовий в грубому однострої афганської армії мене стримав. Він стояв на широко розкочених ногах перед мною і з автоматом на животі. Ми не розуміємось в розмові, але я його розумію і завертаю назад до готелю. Кажу до тлумача, що хотівби я побачити Кабуль на власну руку, без групи, навіть з приємністю у його товаристві, щоб лиш не з групою колег - журналістів. Він чємно вказав на автобус, що ось зараз нас усіх повезе на базар. Ні, жодної заборони тут немає, лиш "сподівання". Всіаду до автобуса й - справді, базарі захоплюючі. На крок передімною йдуть репортери з ЦБС з Нью Йорку, Б'юра Інформації з Лондону і Елізабет Гігборг зі Шведського Радія. Диктаторська несамовитість, що може маневрувати засобами інформації? - а може дійсне побовання за наду безпеку? Не є це зовсім так легко нам знати.

ГОСТІ: Афганістан перебуває у воєнному стані, ми тут є як гості уряду, запрошені, щобі бачити на власні очі відтягнення воєнної частини і цієї події заподати якнайбільшого розголосу. Нам нічого не сміє статися у цьому Кабулі, де "бандити" кожної хвилини можуть зробити наскок. - Незнаю, що на це мав вам відповісти, відказує тлумач. - Це не є лиш так собі, йти на власну руку. - Скажи так, як це є, відповідаю я. Він даліше лиш усміхався. Багатозначно, однак для мене зовсім зрозуміло.

П І Д Р И С К О Ю

"Збройні визвольні рухи діють на сьогоднішній день у різних країнах - проте не в комуністичних, де організований активний спротив є неможливим вже віддавна. Всех таки ще не так давно мала місце збройна, партизанська боротьба проти комуністичної диктатури в деяких місцях, вказує редактор КАРЛЬ БІЛЬДТ, який нагадує нам тут про бої в ЛИТВІ, УКРАЇНІ й ПОЛЬЩІ після другої світової війни, що ще відбувалися в 50-тих роках, - бої, в наслідок яких, можливо, було більше жертв, ніж це спричинюють, на сьогоднішній день описувані дії визвольних рухів разом взятих".

Карль Більдт

ЗАБУТІ ВИЗВОЛЬНІ РУХИ

"Сьогодні поняття про визвольний рух сталося неначе модерним словом. В багатьох країнах в світі можна віднайти когось, або деякі угруповання, які з гордістю заявляють, що вони із зброєю в руках посвячуються для визволення своєї країни й свого народу з тої, чи іншої форми поневолення. Рідко можуть вони нарікати на це, що їх боротьбу не зауважують.

В цій частині світу, якою керують комуністичні диктатури різних зразків є інакше. Без сумніву, що часто-густо існує й там т.вз. "тиха більшість", наставлена супроти режимів і рівноз тропляються поодинокі інтелектуалісти, що іноді підносять прапор протесту, але, щоби були наявні властиві визвольні рухи, навряд чи можна ствердити там такі.

Ч о м у ?

Система контролю й санкцій, що поступово побудована серед комуністичних диктатур, унеможливила більш організовані форми активного спротиву проти режимів. Щоби сьогодні спробувати піднести прапор повстання в Литві, або Чехословаччині, булоби рівнозначне з божевіллям. Можливості режимів, щоби швидко ізолювати й поборювати кожну форму організаційного прояву, досягнули серед комуністичних диктатур такої досконалості, що диктатори минулих часів навряд чи відважилися б мріяти про таке щось.

Але, це аж ніяк не означає, що не існував активний й вряди-годи навіть і збройний спротив проти комуністичних диктатур в різних частинах світу. Визвольні рухи вели боротьбу проти комунізму, заки це слово "визвольний рух" був на устах всіх і до зовнішнього світу предіставалися звідомлення про цю боротьбу часто не більш, як лиш у формі поодиноких, відірваних даних про це. Сьогодні ці визвольні рухи є здебільшого забуті. Диктатури - поборюючи без розголосу повстанців, накладаючи на них печать смертельної мовчанки - ризикують, щоби позбавити їх місця в сучасній історії, на яке вони /повстанці/ заслужили.

Коли побідоносна Червона Армія в рр.1944-1945 вступала в серце Гітлерівської Німеччини, зустрівалась вона не тільки із окликами признання й привітанням. В багатьох місцях були такі,

які, воюючи проти одного зла, переставлялися в своїй боротьбі проти другого зла. В країнах, як ЛИТВА, ПОЛЬША Й УКРАЇНА були великі партизанські загони, що відмовлялися скласти зброю й провадили пізніше не рівну, але завзяту збройну боротьбу проти комуністичних сил безпеки аж, в деяких випадках, ще й в 50-тих роках.

Литва, яка була самостійною державою в часі поміж війнами, була окупована Червоною армією в червні 1940-ім році, згідно з постановами т.зв. німецько-російського пакту про ненапад. В наступному місяці Литва була офіційально втілена у Советський союз. Коли Гітлер в червні 1941 р. заатакував Советській союз, литовські націоналісти схопили зброю в руки й велика частина Литви опинилася під їхньою контролею, заки ще німецькі війська встигли зайняти їх країну. Був навіть створений тимчасовий уряд з метою спроби приневолити німців признати самостійність Литви. З цього однак нічого не вийшло. Литовські націоналісти пішли в підпілля й розпочалася боротьба, яка для деяких продовжувалася понад десять літ.

В 1944-тім році Червона армія знов вступила в Литву. Спротив проти нової советської окупації був спочатку досить спорадичний й неузгіднюваний, але на початку 1945-го року була створена в лісах північної Литви організація, яка на протязі наступних років сталася ядром Литовської Вільної Армії /ЛВА/. Збройний рух спротиву проти советської окупації був дуже сильний, передовсім на селах в роках 1944-1948. Нараховується, що в році 1945-тім понад 30-тисяч більш чи менш вишколених во-яків входило в з'єднання ЛВА, які з часом почали діяти в усій Литві. Ідеологія, що лягла в основу боротьби Литовської Вільної Армії була, зрозуміло, сильно націоналістичною, але містила в собі рівнож зовсім чіткі гуманістичні, демократичні, ліберальні й католицькі прикмети.

Керівництво Литовської Вільної Армії вірило й було переконане, що ось скоро вибухне війна поміж Советським союзом і західними аліянтами, як тільки Німеччина буде переможена.

Крилаті слова Атлантийської декларації про право на самовизначення всіх народів сприймалися в литовських лісах надзвичайно поважно. Після 1948-го року почала однак боротьба поступово втихати. Ряд різних чинників спричинилися до того, що сили ЛВА зменшилися. Інтервенція Західних сил не здійснилися і дуже гострі протидії з боку советської влади почали давати певний ефект. Примусова колективізація рільництва й депортації населення - що останньо нараховується до 350 000 осіб - спричинилися, що поступово почало бути шораз трудніше з постачанням для частин ЛВА глибоко в лісах. Проте збройні сутички про-тям для частин ЛВА глибоко в лісах. Проте збройні сутички про-тям величезних з'єднань МВЦ, які кинуті були для поборювання ЛВА, відбувалися ще й в 1952-тім році. Від 1952-го року до, приблизно 1956-го року поволі саморозв'язувалися з'єднання ЛВА. Одні за одним поверталися партизанські валки, при допомозі добре підроблених документів у цивільне життя.

Офіційні комуністичні звідомлення подають число 20-тисяч вбитих партизан й приблизно стільки-ж нараховується жертв в цій довготривалій боротьбі й по другій стороні. Дані, що походять з джерел руху спротиву подають значно вище число жертв. ЛВА звітує, що в період від 1945 - 1950 рр. завдано советським військам безпеки втрати в людях біля 80-тисяч. До цього дохо-дять ще й цивільні жертви в зв'язку з цією боротьбою.

Всі дані вказують на це, що боротьба була запекла й непримирна. Червона армія, як така була дуже рідко вміяна в ці бої. Литовська Вільна Армія зосереджувала свої бойові акції проти комуністичної партії, тасмноі поліції й проти частин служби безпеки НКВД, або МВД. В деяких випадках в боях проти ЛВА приймали уділ багато дивізій НКВД, ці самі, зрештою, дивізії, що переводжували масові депортації населення до центральної Азії.

Ці совєтські акції очолювали люди, як Суслов, тепер один із провідних ідеологів в Кремлі й, як начальник МВД генерал Круглов - наступник Берія.

Литовська Вільна Армія мала значну цивільну організацію. Вважають, що існував між іншим, в більшій чи меншій мірі діючий уряд так довго, аж до 1950-51-го року, який видавав нелегальні часописи й також ухвалював деякі закони. Ухвалений напр. був закон проти алкоголізму.

Що ЛВА мала значну підтримку населення, про це нема що й сумніватися. Дії повстанців були іноді такого розміру, які були б не до подумання без піддержки народу, тим більш, коли не було жодних баз територіяльних в чужих країнах, ані жодної матеріальної, або моральної підпори поза межами Литви.

УКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ РУХ має свої глибокі коріння в історії. Ми знаємо історичні перекази про нещасливий похід Карла XII-го проти Росії та про його союз з українським, національним провідником Мазепов. Не так це давно, як от в останній фазі першої світової війни були поважні зусилля, щоби створити незалежну, українську державу.

Після першої світової війни більша частина України опинилася в новоствореному Совєтському союзі, лише незначні її частини підпали під Польщу, в південно-східні польські границі. То були отже польсько-українські області, в яких створились умови для національних повстанців, які пізніше розпочали боротьбу зарівно проти польського комунізму, як і проти совєтського.

В 1939-му році ЗАХІДНЯ УКРАЇНА була окупована Совєтським союзом в зв'язку з нападом Гітлера на Польщу. В 1941-шій році напав Гітлер в свою чергу на Совєтський союз і Україна, як цілість, швидко підпала під нацистівсько-німецьку адміністрацію. З совєтської сторони часто оскаржується українських націоналістів, що співпрацювали з німецькими фашистами підчас окупації. Ці оскаржування могли б бути слухними до певної міри. Обмежена нібито співдія поміж деякими частинами українського національного руху й німцями, яка на початку траплялася підчас німецької окупації, була нічим іншим, як л и ш с т р е м л і н н я м, щоби на всякий спосіб з а п е в н и т и незалежність України. Цей самий мотив ліг в основу й щодо НІМЕЦЬКО-ФІНСЬКОЇ СПІВПРАЦІ в період 1941 - 1944 рр..

В міжчасі ГЕСТАПО однак наполегливо розшукувала провідників Організації Українських Націоналістів і деяких навіть закатувала.

В кінці 1942-го року, в провінції В о л и н ь, спалахнула збройна боротьба проти німців - УПА /Українська Повстанська Армія/. ОУН і УПА стреміли, щоби створити в більшій чи меншій мірі українську армію, яка би була ембріоном самостійної України.

Загально думалося, що німці й москалі в затяжних боях вини- шать себе взаємно й, відтак Західні альянти висадяться на по- бережі українського Чорного моря. В такому випадкові перейня- ла б УПА владу й вигналиби геть німецькі й совєтські війська з української землі.

Українська Повстанська Армія активною була, головним чином у Західній Україні. Це було там, де можна було б ще й на далі опертися на Організацію Українських Націоналістів, яка існу- вала в часі поміж війнами.

Коли, після закінчення війни бувші польські області /Захі- дної України/, які Сталін окупував в 1939-тім році остаточно приділено Совєтському Союзові, означало це, що УПА діяла на українських землях, що ще залишилися в межах нових кордонів Польщі, як рівнож і в границях нових кордонів Совєтської Укра- їни. Сила впливів Організації в східних областях України, як виглядає була недостатньою.

Боротьба УПА проти комуністичної влади в Польщі і Совєтах була досить довго успішною. Польські джерела подають, що біля 6000 /шість тисяч/ бійців поважно загрожували "народній владі" в південно-східних частинах Польщі в часі аж до 1948-го року. Польща не могла остаточно справитися з УПА, аж доки не висилили з совєтською поміччю майже всіх українців із згаданих областей. Заповідають, що в 1947-му році було заангажовано в цих пацифіс- тичних акціях цілих 5 польських дивізій. Також офіційні, поль- ські джерела звітують, що багато тисяч було вбитих в цих боях.

Про боротьбу УПА в совєтських частинах України знаємо ми, із зрозумілих причин, значно менше. Сила УПА була, очевиднож, найбільшою десь в році 1945-тім, нараховувалася тоді всього біля 20 000 повстанців - воєків, з чого головні відділи діяли переважно на совєтській території.

В 1945-тому році дії УПА переключилися на більш виразніше провадження партизанської війни й на всілякого виду субверсій- ні акції. Ми знаємо, що аж до 1949-го року відбувався набір до з'єднань УПА, яка продовжувала боротьбу, але на початку 50-тих років треба, мабуть, вважати за правдоподібне, що в основному військові безпосередні операції УПА були перервані.

Одначе існують звідомлення совєтських, місцевих часописів про те, що ще в 1956-тім році був виданий ЗАКЛИК до антисовєт- ських, партизанських з'єднань, щоб склали зброю. Методи, які МВД застосовувало щоби знищити повстанців, були так, як і в Литві, - надзвичайно жорстокі. Спеціальні частини МВД перебр- ані як відділи УПА, палили й нищили села, щоби тим самим від- вернути симпатії селянського населення від УПА. Всіх, кого за- підозрівано, що симпатизував з УПА, чи підтримував її, розстрі- лювано, або запроторювано на заслання.

ПИТАННЯ ПРО МАЙБУТНІСТЬ ПОЛЬЩІ Й ПОЧАТКОВИЙ РОЗВИТОК ПОДІЙ
були вирішальними щодо створення умов для холодної війни.

Не дивлячись на дані обіцянки стало незабаром ясним, що Сталін не мав жодних замірів, щоби створити ПОЛЬЩУ, ЯК ДЕМОК- РАТИЧНУ ДЕРЖАВУ, лише країна ця повинна бути СОВЕТИЗОВАНА. Проти демократичних сил в Польщі, що довершили такого героїч- ного вкладу в боротьбу проти нацистів, швидко розпочато утиск. Однак тільки менша частина антикомуністичної опозиції воліла зі зброєю в руках виступити проти нового режиму.

Польська антикомуністична партизанська боротьба зосереджувалася, головним чином, в рамках двох організацій. НСЗ /Народове Сіле Збройне/ із сильним, безперечно правим напрямком організація, підчас коли ВІН /Вольносьць і Неподлеглосьць - Вільність й Незалежність/, з її сильним корінням в рухові спротиву проти німців, можна окреслити радше, як організацію ліберальної орієнтації.

Партизанська боротьба в Польщі не була такою затькнутою, як в Л и т в і й У к р а ї н і. Докладних даних відносно втрат в наслідок боїв нема, щоби були доступні загалові. Згідно з офіційними польськими даними, коштувала ця боротьба поміж червнем 1945-го й квітнем 1948-го рр. 1300 людей життя режимної армії й 3000 жовнірів служби безпеки.

Інші, менш офіційні джерела, подають втрати з комуністичної сторони в 1945-тому році на 1500 жовнірів служби безпеки, на 2000 партійних членів і дальших 30 000 людей в боях підчас наступних 3-ьох років.

До тих, що загинули зараховується м.інш. заступник польського міністра оборони, якого вбили партизани із засідки.

Партизанські бої в Л и т в і, У к р а ї н і й П о л ь щ і були напевно не єдиним засобом спротиву проти советської влади, що мали місце в СХІДНІЙ ЕВРОПІ при кінці 1940-вих років і на початку 1950-тих, але їх /боїв/ було дуже багато зведено з ворогом.

Що багато тисяч людей поплатилося своїм життям в цих боях по одній, чи по другій стороні, то не може бути якогось більшого сумніву щодо цього.

Сьогодні світ забув про боротьбу УПА, ЛВА і ВІН-у за національну незалежність своїх країн.

Підчас, коли можна нарахувати сотки книжок, що опубліковано в останніх роках в Західній Європі напр. про "діла" Чі Гевари в Болівії, то заледве знайдемо ми не більш як дві, три книжки, що описують бої, які, мабуть, спричинили смерть людей на багато більше, ніж боротьба сучасних, різних визвольних рухів разом взятих.

Щоденник "СВЕНСКА ДАГБЛЯДЕТ", дня 20 лютого 1973 р.

--0000000--

Був наказ: До походу! До зброї -
Україна розп'ята в вогнях!
Кожна хата - родина героїв,
Месник руку могутню підняв.

Був наказ, як гаряче залізо -
І слова стали чином живим!
Боротьба - стала чести девізом -
Мість горіла завзяттям грізним!

Залунав у просторах так гордо
Віщий гомін хоробрих боїв -
Рознеслись стогромним акордом
По світах ідеали твої!

Ще мент і твій голос владарно,
Загримить на руїнах Кремля,
І напише колонам ударним
Пісню слави розкута земля!

/ М. Босслав/

Bildt, Carl (m)
Stockholms kommun
Plats 20

*Karladagen 68
114 59 Stockholm
Tel Riksdagen 08/786 45 69
Tel Bostaden 08/63 67 68*

Riksdagsled 79- Suppl UU 79-82, CU 81-82 och F&U 82- Led UU 82- Led UN 82- och KD 82- - Led riksdagsgruppens förtroende-råd 82-

F 15.7.1949 i Halmstad. Föräldrar: huvuddirektör Daniel B och förbundssekreterare Kerstin, f Andersson
Studentex 68. Universitetsstudier Stockholm 68-73. - Redaktör Svensk Linje 73-76. Politisk sekreterare moderata samlingspartiet 73-76. Sakkunnig ekonomidep 76-78 och statssekreterare regeringens samordningskanslier 79-81. - Styrelseled Öst Ekonomiska Byrån 78-83

Led 1984 års försvarskommitté 84-

Förbundsordf Fria Moderata Studentförbundet 73-74. - Led

partistyrelsen 81-. - Ordf European Democratic Students 74-76.

Landsingsled för Stockholms län 74-77.

Skrifter: Landet som steg ut i kylan (72) och Framtid i frihet (76)

Для нашої громадськості слід представити автора статті "ЗАБУТИ ВИЗВОЛЬНІ РУХИ" Карла Більдта. Стаття написана в газеті СВЕНСКА ДАГБЛЯДЕТ в лютому 1977.- див. оригінал. К. Б. працював тоді журналістом. Тепер К. Б. є головою партії МОДЕРАТА САМЛІНГСПАРТИСТ-найбільша партія опозиції в Швеції. Тут вище подано на шведській мові дані про його. Слід згадати, що К. Б. будучи послом парламенту був зрештою членом "комітету оборони" /FÖRSVARSKOMITET / - як згадує в питаннях оборони і зброєння.

Ред.

under strecket:

Väpnade befrielse-rörelser är i dag verksamma i åtskilliga länder — dock inte i de kommunistiska där organiserat aktivt motstånd sedan länge är omöjligt. Väpnad gerillakamp har likväl förekommit för inte så länge sedan mot kommunistisk diktatur på skilda håll, påpekar redaktör Carl Bildt som här erinrar om striderna i Litauen, Ukraina och Polen efter andra världskriget och i på femtiotalet — strider som torde ha krävt fler offer än många av dagens omskrivna befrielse-rörelser sammanlagda verksamhet.

Av CARL BILDT

DE GLÖMDA BEFRIELSE-RÖRELSE-RNA

I dag är befrielse-rörelse något av ett modeord. I en mängd länder runt om i världen går det att leta upp någon eller några grupperingar som med stolthet säger sig arbeta med vapen i hand för sitt lands och sitt folks befrielse från den ena eller andra formen av förtryck. Sällan kan de klaga på att deras kamp inte uppmärksammas.

I den del av världen som styrs av kommunistiska diktaturer av olika modeller, är det annorlunda. Visst existerar det ofta en "tyst majoritet" mot regimerna, och visst förekommer det att enstaka intellektuella höjer en protestfanan då och då, men några egentliga befrielse-rörelser står knappast att finna. Varför?

Det kontroll- och sanktions-system som successivt byggts upp i de kommunistiska diktaturerna har gradvis kommit att omöjliggöra mera organiserade former av aktivt motstånd mot regimerna. Att i dag förädka höja upprosfanan i Lettland eller Tjeckoslovakien vore vanstämde. Regimernas möjligheter att snabbt isolera och bekämpa varje form av oppositionsyttring har i de kommunistiska diktaturerna nått en fulländning som forna tiders diktaturer knapp vågade drömma om.

Men detta innebär inte att det inte funnits ett aktivt, organiserat och ibland t. o. m. väpnat motstånd mot kommunistiska diktaturer i olika delar av världen. De befrielse-rörelser som kämpade mot kommunismen gjorde det innan ordet befrielse-rörelse kommit på var mans läppar, och de gjorde det ofta

utan att mer än fragmentariska uppgifter om deras kamp nådde ut till världen i övrigt. I dag är de till stor del glömda. Diktaturernas styrka — att bekämpa de upproriska i tysthet och sedan låta ihjäl dem — riskerar att beröva dem den plats i vår tids historiska som de rätteligen förtjänar.

När den segerrika Röda Armén 1944—45 ryckte fram mot Hitler-Tysklands hjärta möttes den inte enbart av bifallsrop och välkomnanden. I många områden var det åtskilliga som ställde sig från ett ost till ett annat i länder som Litauen, Polen och Ukraina fanns stora partisanstyrkor som vågade att lägga ner sina vapen, och som sedermera kom att föra en ojämna men hård väpnad kamp gentemot de kommunistiska säkerhetsstyrkorna till, i vissa fall, en bit in på femtiotalet.

Litauen, som varit självständigt under mellankrigstiden, ockuperades i juni 1940 av Röda armén i överensstämmelse med den tysk-ryska s. k. non-aggressionspaktens bestämmelser. Påföljande månad inkorporerades Litauen officiellt i Sovjetunionen. När Hitler i juni 1941 attackerade Sovjetunionen, grep de litauiska nationalisterna till vapen och tog kontrollen över en stor del av Litauen redan innan de tyska trupperna hunnit besätta deras land. Man bildade t. o. m. en provisorisk regering i syfte att försöka återgå tyskarna att acceptera Litauens självständighet. Därav blev emellertid föga. De litauiska nationalisterna gick under

Jorden och påbörjade en kamp som för vissa av dem skulle komma att vara i över ett decennium.

1944 ryckte Röda Armén åter in i Litauen. Motståndet mot den nya sovjetiska ockupationen var till en början ganska sporadiskt och okoordinerat, men i början av 1945 bildades i skogarna i norra Litauen den organisation som skulle utgöra motståndsrörelsens kärna under de kommande åren — Litauiska Frihetsarmén (LFA).

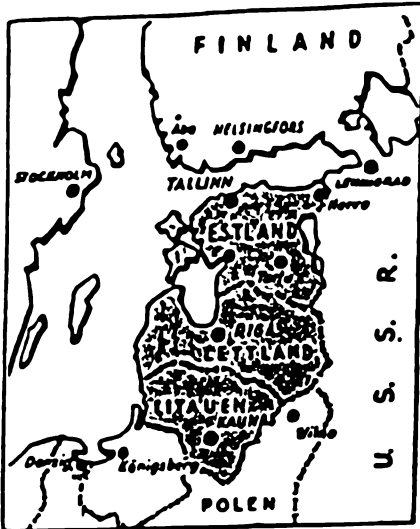
Den väpnade motståndsrörelsen mot sovjetockupationen var mycket stark, framförallt på landsbygden, under de fyra åren 1944—1948. Man räknar med att det 1945 ingick över 30 000 mer eller mindre väpnade soldater i de LFA-styrkor som successivt började operera över hela Litauen. Den ideologi som låg till grund för LFA:s kamp var självfallet mycket starkt nationalistisk, men innebär också fullt tydliga humanistiska, demokratiska, liberala och katolska drag.

LFA:s ledning hoppades på och var förvissad om ett snart krigsbrott mellan Sovjetunionen och de västallierade efter det att Tyskland besegrats. Att-länsdeklarationens högtidsgandade ord om alla folks rätt till nationellt självbestämmande togs på dödligt allvar i de litauiska skogarna. Efter 1948 började kampen dock successivt att drivas ner. En rad faktorer bidrog till att minska LFA:s styrka. Västmaktinterventionen kom inte, och de mycket hårda motåtgärder som sovjetmyndigheterna satt in började ge en

vis effekt. Tvångskollektiviseringen av jordbruket och deporteringarna — de senare beräknas ha omfattat cirka 350 000 personer — började gradvis göra det svårare för LFA-styrkorna djupt inne i skogarna att klara sin försörjning. Den väpnade kampen mot de omfattande MVD-styrkor som sattes in mot LFA pågick dock fram till 1952. Från 1952 till omkring 1956 avvecklades LFA-styrkorna gradvis genom att en efter en av gerillasoldaterna med hjälp av noggrant förskickade dokument återgick till ett civilt liv.

Officiella kommunistiska uppgifter talar om 20 000 döda partisaner och ungefär lika många dödsoffer på andra sidan i den långvariga kampen. Uppgifter från motståndstyrkorna anger betydligt högre siffror. LFA uppger att man under perioden 1945—1950 tillfogade de sovjetiska säkerhetsstyrkorna förluster på omkring 80 000 man. Till detta kommer de civila offer som kampen krävde.

Alla uppgifter tyder på att det var en hård och oförsonlig kamp. Röda Armén var knappt inblandad i striderna, utan LFA koncentrerade sina aktioner mot kommunistpartiet, den hemliga polisen och de sovjetiska NKVD- eller MVD-säkerhetsstyrkorna. Vid olika tillfällen var flera NKVD-divisioner insatta i striderna mot LFA, i ö samma divisioner som tidigare verkställt massdeporteringarna av hela nationer till Centralasien i syftet för de sovjetiska aktionerna stod man som Sus-

I Litauen pågick gerillakvittet mot de sovjetiska ockupanterna långt in på 1950-talet.

lov, numera en av de ledande ideologerna i Kreaml, och Berias efterträdare som MVD-chef, general Kruglov.

LFA hade en betydande civil organisation. Det anses bl. a. ha funnits en mer eller mindre fungerande regering så sent som 1950-51, som gav ut illegala tidningar och även stiftade en del lagar. Så stiftade man t. ex. mycket hårda lagar mot alkoholism. Att LFA hade ett betydande folkligt stöd kan det inte råda något tvivel om. Gerillaooperationer av den starkleksordningen det här rörde sig om är inte likbara utan folkligt stöd — i synnerhet som man inte hade några säkra basområden i främmande länder eller fick något vare sig materiellt eller moraliskt stöd från krafter utanför Litauens gränser.

Den ukrainska nationalströrelsen har djupa rötter i historien. Från historien om Karl XII:s olyckliga ryska flotta känner vi berättelserna om hans samarbete med den ukrainske nationalledaren Mazepa. Så sent som i det första världskrigets slutskede gjordes allvariga ansträngningar att upprätta en oberoende ukrainsk stat.

Efter första världskriget kom större delen av Ukraina att ingå i den nyupprättade Sovjetunionen, men icke obetydliga delar hamnade i de sydöstra delarna av Polen. Det var i de polsk-ukrainska områdena som grunden lades för den nationalistiska gerilla som senare skulle komma att ta upp kampen mot såväl de polska kommuni-

terna som sovjetkommunismen.

1939 ockuperades Västukraina av Sovjetunionen i samband med att Hitler anföll Polen. 1941 anföll Hitler så Sovjetunionen, och Ukraina i dess helhet kom snabbt under nazitysk förvaltning. Från sovjetisk sida har de ukrainska nationalisterna ofta anklagats för att ha samarbetat med de tyska fascisterna under ockupationen. Till viss del är den anklagelsen utan tvivel riktig. Det begränsade samarbetet mellan vissa delar av den ukrainska nationalströrelsen och tyskarna som förekom under den tyska ockupationens första tid var ett uttryck för strövan att med alla medel försöka säkra Ukrainas oberoende. Samma bevakelsegrunder låg bakom det tyska samarbetet under perioden 1941-1944. Ledare för den ukrainska nationalströrelsen ONU efterspanades emellertid livligt av Gestapo, och vissa avrättades också. I slutet av 1942 bröt så den väpnade kampen mot tyskarna ut i provinserna Volhynia och UPA-bildades. UPA: stöd för Ukrainska "Povstanska Armiya" — ukrainska motståndsrörelsen.

ONU och UPA strävade efter att bygga upp en mer eller mindre ukrainsk armé som kunde bilda embryot till ett självständigt Ukraina. Man räkade med att tyskarna och ryssarna skulle malta ut varandra i långvariga ställningsstrider, samt att västallierade trupper så småningom skulle landstättas på den ukrainska svartkavskusten. I ett sådant läge skulle UPA ta makten och

driva bort de tyska och sovjetiska trupperna från ukrainskt område.

UPA verkade huvudsakligen i västra Ukraina. Det var där man kunde bygga vidare på den ONU-organisation som funnits under mellankrigstiden. När efter krigsslutet de polska områden som Stalin ockuperat 1939 definitivt tillfördes Sovjetunionen innebar detta att UPA kom att verka såväl inom de ukrainska områden som blev kvar inom Polens nya gränser som inom det nya Sovjetukrains gränser. Organisationen styrkte i de bästa delarna av Ukraina företaget att ha varit obetydlig.

UPA:s kamp mot de kommunistiska maktbärarna i Polen och Sovjet var länge ganska framgångsrik. Polska källor uppger att 6000 UPA-soldater under tiden fram till 1948 allvarigt hotade "folkmakten" i de sydöstra delarna av Polen. Definitivt kunde man inte komma tillrätta med UPA förrän man med sovjetisk hjälp deporterat så gott som alla ukrainare från de aktuella områdena. 1947 uppges fem polska divisioner ha varit engagerade i pacifieringsförsöken. Även officiella polska källor uppger många tusental dödade i striderna. Om UPA:s kamp i de sovjetiska delarna av Ukraina vet vi av förklarliga skäl betydligt mindre. UPA hade uppenbarligen sin största styrka omkring 1945, när man räknade omkring 20 000 gerillasoldater varav huvuddelen bör ha varit verksam på sovjetiskt område.

1945 ställde UPA om sin verksamhet till mer utpräglat gerillakrigsföring och olika typer av subversiva aktiviteter. Ända fram till 1949 vet vi att det ägde rum nyrekrytering till de UPA-förband som häpnade vidare, men i början på femtiotalet torde det vara rimligt att räkna med att huvuddelen av UPA:s direkt militära operationer upphört. Det finns dock rapporter om att lokala sovjetiska tidningar så sent som i början av 1956 uppmannat väpnade anti-sovjetiska partisanförband att lägga ned vapnen.

De metoder som MVD använde för att krossa gerillan var bl. a. liksom i Litauen utomordentligt grymma. Speciella förband uniformerades som UPA-soldater och brände och skövade på landsbygden för att vända bondebefolkningens sympatier från UPA. Alla som misstänktes för att sympatisera med eller stödja UPA sköts eller deporterades.

Frågan om Polens framtid kom att bli avgörande för det kalla krigets uppkomst och tidiga utveckling. Trots argivna löften blev det tidigt klart, att

Stalin inte hade några avsikter att upprätta en demokratisk stat i Polen, utan att landet skulle sovjetiseras. De demokratiska krafterna i Polen, som var starka och som gjort heroiska insatser i striderna mot nazisterna, började tidigt förtryckas. Endast en mindre del av den anti-kommunistiska oppositionen föredrog dock att ta till vapen mot den nya regimen.

Den polska anti-kommunistiska gerillakampen ägde huvudsakligen rum inom ramen för två organisationer, NSZ — Narodowe Siły Zbrojne, nationella stridskrafterna — var en i huvudsak starkt högerinriktad organisation, medan WIN — Wolność i Niepodległość, frihet och oberoende — med dess starka rötter i motståndsrörelsen mot tyskarna mestadels kan betecknas som liberal orienterad.

Gerillakampen i Polen kom inte att bli lika långvarig som i Litauen och i Ukraina. Några exakta uppgifter om de förluster som striderna medförde finns inte tillgängliga. Enligt officiella polska uppgifter kostade kampen mellan juni 1943 och april 1948 1300 armésoldater och 3000 säkerhetssoldaters liv. Enligt samma källa dödade 4500 partisaner medan 3000 soldater skadades. Andra, mindre officiella källor anger förlusterna för kommunisterna 1945 till 1500 säkerhetsoldater och 2000 partimedlemmar och ytterligare 30 000 män i striderna under de tre följande åren. Till dem som omkring börde bl. a. den polske vice försvarsministern som döddes av gerillan i ett bakhåll.

Gerillastriderna i Litauen, Ukraina och Polen var såkert inte de enda som ägde rum mot sovjetmakten i Östeuropa under slutet av fyrtioåret och början av femtiotalet, men de var de mest omfattande. Att många tusentals människor gav sitt liv på den ens eller den andra sidan i dessa strider torde det inte råda något större tvivel om. I dag har världen glömt UPA:s, LFA:s och WIN:s kamp för nationellt oberoende för sina respektive länder. Medan man kan räkna upp hundratals böcker som under de senaste åren publicerats i Västeuropa om t. ex. Che Guevaras förhållanden i Bolivia går det knappast att hitta mer än ett par, tre böcker som ens nämner de strider som torde ha orsakat fler människors död än åttioåriga av dagens befrielsesträvar kamp tillsammans.

Compton
SvD 20-2-73

Finns den sovjetiska öppenheten?

STEN CARLSSON skrev i SvD den 14 september om en skandinavistkongress i Moskva, där han tyckte sig se tecken på en ökad öppenhet för utvidgat vetenskapligt samarbete. Ett sådant samarbete måste ge svenska forskare i Sovjetunionen samma villkor som sovjetiska forskare har här, skriver KRISTIAN GERNER, apropå ett svensk-sovjetiskt historikermöte som just nu pågår.

debatt

PROFESSOR Sten Carlssons redogörelse för en sovjetisk skandinavistkonferens i Moskva i augusti i år (SvD 14/9) har blivit högst aktuell sedan Sten Carlsson ånyo avrest till Sovjetunionen, nu - den 12 oktober - som ledare för en grupp svenskar, deltagare i det sjätte svensk-sovjetiska historikersymposiet i Moskva. Det rör sig här om resor av stor principiell betydelse: vilka är villkoren för vetenskapliga kontakter med vår stora granne och i vilken utsträckning kan vi lita på Sten Carlssons omdöme om detta?

Sten Carlsson skriver om konferensen i augusti att "öppenheten var övrigt stor". Man bör lägga märke till, att "öppenheten" gällde sovjetisk forskning om Skandinavien förr och nu - inte om Ryssland eller Sovjetunionen. Man bör också lägga märke till, att motsvarande uttagor tydligen var mer kryptiska vid de föregående tillfällena då Sten Carlsson varit med. En förändring har således skett.

Beträffande skandinavistkonferensens behandling av tiden efter 1917 skriver Sten Carlsson, att man inte kan "vänta sig någon efter svenska begrepp inträngande analys av den stora revolutionen eller av den sovjetiska utrikespolitiken".

Varför kan man inte vänta sig det, om nu "öppenheten" är "öväntat stor"? Man kan inte vänta sig det, om man anser och accepterar, att förekomst av "öppenhet" och mindre "dogmatisk marxism" och "rysk nationalism" - som Sten Carlsson sade sig ha lagt märke till beträffande de sovjetiska uttalandena om Sverige - inte kan förväntas gälla för sovjetisk forskning om det egna landets historia. Man kan inte vänta sig det, om man anser att de sovjetiska historikerna är sämre yrkesmän än i ex Sten Carlsson.

STEN CARLSSONS påstående att "den svenska neutralitetspolitiken omnämndes med reservationslösa respekt" är sensationellt. Tidigare har sådan "respekt" i officiella uttalanden alltid följts av kritik mot Sveriges *brist* på neutralitet, i ex i de analyser som publicerats av Lev Voronkov. Påståendet innebär således, att den svenska utrikes- och säkerhetspolitiken i augusti bedömdes vara mycket mer i Sovjetunionens intresse än vad sovjetiska talesmän sade var fallet strax dessförinnan. Då rekommenderade de Sverige att följa Finlands exempel - så som detta beskrivs i Moskva - beträffande relationerna med Sovjetunionen, respektive att inte samarbeta med USA. (Se Bo Petersson, *Nordic Journal of Soviet and East European Studies*, nr 1, 1985 och Per Luthander, "TASS kritiserar svensk neutralitet", *Sydsvenska Dagbladet* 23/7 1986.)

Om den svenska neutralitetspolitiken, som Sten Carlsson skriver, i augusti omnämndes med "reservationslösa respekt" av sovjetiska forskare, är det ett utomordentligt exempel på, att dessa, trots Sten Carlssons bristande förvinningar på denna punkt, faktiskt får göra "inträngande analyser" och dra egna slutsatser. Ett alternativ är att Sten Carlsson missat några väsentliga nyanser i de sovjetiska uttalandena på konferensen i Moskva. Något har kanske gått förlorat i tolkningen från ryska.

BETRÄFFANDE det "vackra bevis på sovjetiskt-svenskt samarbete", som Sten Carlsson nämner, två utgåvorna av två stora dokumentpubliceringar, är det relevant att jämföra Sten Carlssons lovord med omdömet från en ledande svensk forskare på området, professor i rättshistoria i Stockholm, Claes Peterson. I sin recension av den första publikationen - rörande 1600-talet - påpekade Claes Peterson, att denna på grund av redigeringsprinciperna och det av dessa bestämda urvalet av dokument är oavslöjande både för att

ge kke-specialister kännedom om prima källorna och för att brukas i undervisningen. Även för forskningsändamål är utgåvan närmast värdelös, framhöll Claes Peterson. Det godtyckliga urvalet av dokument gör att volymen i fråga inte kan användas av en forskare som går till verket med en *frågesällning* och som inte böjer sig med att bygga på vad som rikar finnas i dokumentutgåvan.

Claes Peterson understryker, att utgåvan med 1600-talsdokument knappast, som utgåvorna påstår, kan "bidraga till att ytterligare stärka de goda förbindelserna mellan Sverige och Sovjetunionen". De svenska historiker som syftar med svensk-ryska problem, och som alltså möjligen skulle kunna ha viss begränsad hjälp av utgåvan, kan räknas på ena handens fingrar. Dessutom, anmärker Claes Peterson, är de synnerligen restriktiva arbetsvillkor som tillämpas för svenska historiker i sovjetiska arkiv, även då det gäller äldre historia, "allt annat än ägnade att friläsa 'goda relationer'" (*Historisk Tidskrift*, nr 2, 1983).

Med Claes Petersons konstaterande av att så få svenska historiker forskar i rysk historia, och av att de som gör det motarbetas av sovjetiska arkivmyndigheter, är vi inne på Sten Carlssons slutkläm. När avfärdar han "enstaka svenska kritiker" som "har ifrågasatt värdet av det sovjetisk-svenska historikersamarbetet". Sten Carlssons argument är att "grundläggande skillnader i fråga om samhällsuppfattning och livssyn" inte oömljaggör "fruktbara meningsutbyten".

EMELLERTID SAKNAR Sten Carlssons argument relevans för den anförda kritiken. Denna har inte gällt de sovjetiska skandinavistkonferenserna utan det överenskomna svensk-sovjetiska samarbetets faktiska utformning. Kritiken har inte alls bakat upp sig på "samhällsuppfattning och livssyn" utan på att den sovjetiska sidan inom ramen för "samar-

betet" på olika sätt motarbetat svensk forskning om rysk och sovjetisk historia. (Se mina artiklar i SvD 16/11 1982 och 10/10 1984.) Dessutom ter sig Sten Carlssons kritik märklig i så måtto, att den gäller en fyra år gammal redogörelse (min underströkare den 16/11 1982) och har tillfogats redogörelsen för skandinavistsymposiet 1986 på uppmaning av företrädare för Sovjetunionen ("vänner i Moskva").

Sten Carlssons påstående, att "öppenheten var övrigt stor" i augusti, anger dessutom att den tidigare kritiken mot sovjetiska framträdanden har varit befogad. Kritiken kunde givetvis inte avse vad Sten Carlsson skulle komma att uppleva i Moskva i augusti 1986.

I SJÄLVA VERKET blir det sjätte svensk-sovjetiska historikersymposiet i Moskva, vilket Sten Carlsson och sju andra svenska forskare således avreste till den 12 oktober, testen på om den "öppenhet", som Sten Carlsson upplevde på skandinavistkonferensen, är efemär eller inte. Kommer de sovjetiska värdarna att tillåta svenskar att lägga fram och diskutera bidrag om inre ryska och sovjetiska förhållanden eller inte? Vad betyder det för det vetenskapliga utbytet att en svensk

Sovjetforskare (under tecknad) förvargades visum och ej kunde närvara vid historikermötet i Moskva och att ytterligare tre svenska Ryslands- och Sovjetforskare därför avstod från resan? De som reste blev just de som studerar svenska förhållanden eller svensk-ryska relationer.

Den sak som Sten Carlsson tog upp mot slutet av sin redogörelse i SvD 14/9 gällde inte alla de sovjetiska skandinavistkonferenserna utan just de svensk-sovjetiska historikermötena. Denna sak, som nu blivit särskilt aktuell, gäller i själva verket svenskar rätt att när de forskar i ord och skrivelser om rysk och sovjetisk historia få samma villkor som de sovjetiska historikerna har då de ägnar sig åt vår historia. Ytterst gäller frågan också hur vi i ord och handling visar respekt för Sovjetunionen som en civiliserad stat, på vilken man kan ställa samma krav som på oss själva.

Kristian Gerner

Коментар до статті -

ЧИ ІСНУЄ СОВЕТСЬКА ВІДВЕРТІСТЬ?

Серед людей Західного Світу знайдемо чимало таких, які, всупереч здоровому глуздові, чомусь проявляють якесь дивне захоплення советським державним страсм, не дивлячись на це, що такі особи досить добре іноді бувають обізнані із усіма злочинами супроти людства, спричиненими власне цим устрасм. Ці люди є неначе загипнотизовані діями Советського союзу й не тільки що не звертають уваги на всі оці злодіяння скоєні советською державою, а навіть, навпаки, намагаються дошукуватись, не дивлячись нінащо, якихось позитивів в советській системі. Таких людей знайдемо, о горе!... і серед т.зв. советодослідників і інших науковців Західного Світу.

В шведському часописі "СВЕНСКА ДАГБЛЯДЕТ" з дня 16. 10. 1986 р. в статті "ЧИ ІСНУЄ СОВЕТСЬКА ВІДВЕРТІСТЬ?" виводиться постать такого "дослідника" Советського союзу, що власне твердить про наявність якоїсь "відвертости" серед советських офіційальних представників їхніх істориків, дослідників тощо у відношенні до своїх західних колег в цій царині.

Цим советознавцем, про якого йде мова в згаданій статті, що добачас оце існування додатніх елементів /первнів/ в советській політично-державній структурі являється шведський історик, проф. Стен Карлсон. Цей професор в тому-ж часописі "Свенска Дагблядет" /з 16.10.1986 р./ в зв'язку з шведсько-советським симпозиум, що мав місце в серпні ц.р. в Москві пише напр.що "... одвертість - на цій конференції зі сторони советських істориків - була всупереч очікуванню велика". Далі проф. С.Карльсон підкреслює що "про шведську політику неутралітету згадувано /в советських колах/ з респектом, без застережень". Свої виводи закінчує він твердженням, що це є "гарний доказ про советсько-шведську співпрацю" і т.д.. Та проте, на щастя, знаходяться й такі одиниці серед західно-европейського суспільства, тим не менше й серед науковців, які зміють зробити належну аналізу і подати правдиву оцінку щодо державно-суспільного ладу в Советському союзі та ще й вказати на помилкові твердження таких советознавців, яким є от згаданий професор Стен Карлсон.

Якраз автор статті в "С Д" - "Чи існує советська відвертість", також історик і советодослідник Крістіан Гернер, і є одним із шведських представників наукового світу, що без спеціально жодних труднощів збиває це "славословіє" проф.С.Карльсона відносно Советського союзу.

Про цей "доказ" проф.С.Карльсона, що тепер, мовляв на різних советсько-шведських конференціях панує "неочікувана велика відвертість" - Крістіан Гернер пише: "...Треба звернути увагу на це, що ця "советська відвертість" відноситься тепер, як і раніше, лиш щодо советського дослідження Скандинавії, а не щодо дослідження Росії чи Советського союзу".

Значи суть московсько-большевицької тактики, ми, українці можемо лиш ствердити, що заввага історика К.Гернера відносно московської "відвертости" є дуже влучною.

Щодо твердження про "шанування /совстами/ шведської політики неутралітету без будь яких застережень" зазначус, що воно є "сенсаційним", бо весь час /цитата/ "...раніше цей "респект" завжди супроводився з критикою Швеції, як про не д о с т а ч у неутралітети, напр. в публікаціях Льва Воронова". Москвалі часто навіть /цитата/ "...дораджували, щоби Швеція слідувала за прикладом Фінляндії, що торкається відносин із Советським союзом й, щоби не співпрацювати з Америкою". "Мабуть - доводить далі К.Гернер, /цитата/ - Стен Карлсон випустив деякі, основні нюанси із цих советських висловлювань. Щось, можливо загубилося підчас перекладу з російської мови".

Відносно "тези" С. Карльсона про "так гарний доказ совєтсько-шведської співпраці" - Крістіян Гернер відсилає читача до "Історич-Стокгольмі Кляс Петерсон висловлюється на цю тему так: "Шведські історики, які займаються шведсько-російськими проблемами й їх праць - можна б порахувати на пальцях однієї руки". "Крім того, - зауважує відтак Кляс Петерсон - є дуже рестриktivні умовини праці, що створюються шведським історикам в совєтських архівах, ривних, якщо це торкається й давнішої історії, можуть бути всім ін- ясно отже!

Крістіян Гернер є, мабуть, відомим Москві зі своїх критичних поглядів щодо Совєтського союзу, бо йому не дали в'їздової візи до Мо- тому він з іронією закінчує свої висновки статті такими словами: "Яке-ж це може мати значіння для наукового обміну, наколи одному шведському дослідникові Совєтського союзу /нижче підписаному в ста- істориків в Москві" - навіть як це й до цього - "три інші із Шве- ції дослідники Росії і Совєтів зрезигнували тому із поїздки до Москви?".

"В цій справі - додає далі Гернер - що особливо сталася тепер акту- альною, міститься в дійсності домагання на право мати для шведських дослідників ті самі умовини, коли вони займаються дослідженням і писанням російської і совєтської історії, які мають совєтські істо- рики, що займаються нашою історією".

Ось де є, як то кажуть "пес закопаний"! Москва, як звичайно, від інших вимагає, але сама взамін нічого не дає - згідно із втертою за- садом: " что твайо, то майо, - но что майо то не твайо"!

А. Т.

—оооОооо—

ОДИНОКИЙ РОСІЯНИН ЩО СКАЗАВ ПРАВДУ

ГОЛОВНІ ОСОБИ МОСКОВСЬКОГО ПРАВОСЛАВ'Я, ПОДІЇ Й ФАКТИ - ЯК ТЛО ДО МАЙБУТНІХ СВЯТКУВАНЬ "1000-ЛІТТЯ ХРЕЩЕННЯ РОСІЇ".

Безумовно, що найголовнішою постаттю московського православ'я яв- ляється сам "святїйший" патріарх Пімен. Він, як голова ювілейної комісії в зв'язку з наближаним відзначенням "ювілею хрищення Росії" в інтерв'ю з кореспондентом ТАСС /Но.5 - 3, 5. I. 81/ в Москві 5-го січня 1981 р. подав деякі характеристичні прикмети московської /російської/ церкви.

Патріарх Пімен, в розмові із згаданим кореспондентом на тему хри- щення Р у с і 988 р. в К и є в і, весь час вживав термін як "1000-ліття російської /в оригіналі - "русской"/ православної церкви". Він казав напр. "Великий шлях пройшла російська право- славна церква за минуле тисячоліття". Отже "російська" не руська абдо. Наколи і вживав він слово "Русь", то це лише як синонім до слова Росія.

Тут однак треба ствердити, що Пімен сказав правду про значення для московської імперії російської православної церкви, коли він, як можна додумуватись, з гордістю й самовпевненням підкреслював, що "наша церква була носієм об'єднання російських земель, /тобто тут треба в дійсності розуміти поневолення Білорусі й України/ і створення єдиної російської держави /в оригіналі - "єдинаво русскаво госуларства..."/ і пізніше всіма силами намагалася здійснити це.

Ясніше вже й не потрібно з'ясовувати роль московської православної церкви. Створення "єдиної неділімої расей", тобто колоніальної імперії - он яка мета московського православ'я і її церкви.

Зрештою, чого можна сподіватися від "патріярха", який в день свого 75-тиліття приймає від безбожної московської влади одну з найбільших її нагород, як орден "червоного прапора" - й не тільки цим орденом нагородила його кремлівська влада, багато інших орденів отримав Пімен від советського керівництва. /Див "Кірхен Цайтунг" з дня 23.7.1985 р./. Цей факт в повні наświetляє дійсну діяльність й взаємовідносини до советського уряду московської церкви і її духовенства з патріярхом на чолі. Якийсь ширший коментар, гадаю, є тут зайвим.

Д а н и л і в с ь к и й м о н а с т и р

Крім такого роду нагород большевицька влада в Москві йде, якто кажуть, на зустріч своєму патріярхові і в багатьох інших відношеннях. Російська церква одержала напр. в своє володіння від советської влади старовинний, з 1282-го року, Данилівський монастир в Москві, який знаходиться не далеко від Кремля. Цей монастир, вправді, дуже зруйнований і патріярх Пімен вже зарядив його відбудову, що коштуватиме одинадцять /11/ мільйонів американських доларів. До монастиря, відтак, буде перенесена резиденція московського патріярха. Відновлення і відбудова цього Данилівського монастиря має бути закінчена до 1988-го року, щоби вже в новому патріяршому приміщенні й оновлених чотирьох церквах відсвяткувати "1000-ліття хрищення Росії".

На цьому місці варто пригадати, що коли советська влада в 1917-ім році зареквізувала Данилівський монастир - вживала його для різних своїх потреб. Між іншим, в цих монастирських стінах містилася й тюрма для неповнолітніх злочинців - дітей. /Дані на підставі Радіо Ватикану, німецькомовна передача з дня 9.6.85-го року/. Тепер там засідатимуть дорослі... - патріярх зі своїми "достойними"... архиєреями і іншою знаттю, на віддаль всього лиш через річку Москву від Кремля. Яка символіка! Дійсно, що й під цим оглядом довершується подивугідна "смичка" духовної влади московської православної церкви з безбожною владою Советського союзу.

Д л я н и х У к р а ї н а н е і с н у є

Дехто із нашої української громадськості висловлює обурення проти цього факту, що російська церква задумує відсвяткувати свій 1000-літній ювілей в Данилівському монастирі в Москві, а не, мовляв в Києві. На мій погляд, ювілейні святкування "хрищення Росії" доцільно святкувати власно в Москві. Навіщо має бути зайвий ще раз спрофанований наш святий Київ оцим безбожним московським ювілеєм! Отож з того всього, вище згаданого, ясно виникає, що Москва устами

устами свого патріярха Пімена ігнорувє вповні історичну правду про Хрищення Русі-України. Не східні слов'яни, не українці, що являються їх безпосередніми нададками, а просто таки "русские" прийняли віру Христову в Києві 988-го року - яких, як таких в той час зовсім і не було. Очевидно, що й митрополит Київський і "Галицький" /Галицький/ Філярет в своїй промові з дня 14 червня 1984 р. не трактує цієї справи /Хрищення України/ по-іншому, як його начальник - московський патріярх Пімен. В його промові, либонь, ще більше згадується про "русских, що прийняли християнство", про "русских, що були вже в той час охрещені" і т.д., лише в одному місці своєї промови Філярет вживє слово **у к р а ї н с ь к я й**, коли із злобною іронією згадує про "українських уніятів". Ані для Пімена, ані також і для Філярета Україна, український народ якби зовсім не існували, не дивлячись на це, що совєтська влада офіційно визнає і Радянську Україну і український народ.

Коли-ж отже був охрещений цей український народ? - треба було б спитати, в першу чергу "єкзарха всієї України, митрополита Київського і Галицького - Філярета". Та Москва і її вислужники згідно з їх втертов тезою, що українського народу "нет, небыло і небудет" вважають, що й християнство в Києві за часів Великого Князя Володимира не могли прийняти наші предки, лишень "руській", справді не існуючий тоді народ. І от така дезінформація про цю важливу подію, як Хрищення України, поширюється у Західний світ і Західний світ, на жаль, сприймає це як істину.

С к а з а в п р а в д у

Такими самими аргументами щодо прийняття християнства українським народом послуговується й т.зв. москалі "зарубежні". Без свою пресу вони лише підсилюють загальну московську дезінформацію про тисячудіття Хрищення Русі-України. Однак історична правда в зв'язку з тим є по нашої стороні.

Ми, українці ніколи не приміняємо неправди, ніколи не перекручуємо жодних історичних фактів, коли ми виступаємо в обороні своїх національно-релігійних прав. Свідомством цього може бути навіть і стаття з "НОВОГО РУССКОГО СЛОВА" під заголовком "КРЕЩЕНИЕ КИЕВА" з дня 27 вересня 1985-го року, автора прєсвітєра Федора Горб-Кубанского. Цей прєсвітєр, хоч і належить до вороже наставленого супроти нашого українського середовища, бо дописує-ж до "Н Р С", проте в ім'я справедливости проявив своє джентельменство як журналіст і незахотів писати брєхні про Хрищення України.

Ось та стаття: "В багатьох друкованих статтях на Сході й Заході згадується в ці дні про підготовку Православної Церкви до святкування 1000-ліття хрищення Русі. Мається тут на увазі Хрищення Київської Русі, бо тисячу літ тому існували окремі поганські землі - Київська Русь, Новгородська Русь, Галицька Русь, Суздальська Русь і інші. Але ось московської Русі в той час з неї ще й сліду не було: саме місто Москва було засноване щойно в 1147-ім році, це означає через 159 років після хрищення київлян.

Пізніше, на півночі, буда створена Володимиро-Суздальська Русь, незалежна від Києва, де почав князювати князь Андрій Боголюбський, і лиш тільки в 1328-му році князь Іван Калита переніс північну столицю до Москви і очолив нове Московське князівство. Так, нічну столицю до Москви і очолив нове Московське князівство. Так, що сучасні москалі не повинні-б вважати 1000-ліття хрищення київлян своїм московським ювілеєм".

Sten Andersson:

Sovjets svar är en flykt från fakta

Sovjetunionen förnekar kalla fakta. Det är uteslutet att några andra nationer än Sovjetunionen placerat ut mikrofonerna på den svenska ambassaden i Moskva.

Det förklarade utrikesminister Sten Andersson i en intervju i TV-programmet Gomorra Sverige på lördagen.

Sten Andersson framhöll att den svenska regeringen inte godtar den sovjetiska ambassadörens svar på den svenska protesten. I sitt svar har Sovjetunionen förnekat all kännedom om mikrofonerna.

- Vi begärde inga förklaringar från de sovjetiska myndigheternas eftersom det var så uppenbart vad som hänt, sade utrikesministern. Men vi godtar inte den förklaring vi fått från den sovjetiska ambassadören.

Protesten kvarstår

- Det är helt uteslutet att någon kan göra sådana installationer i den svenska ambassaden utan att

vi eller de sovjetiska myndigheterna känner till det. Vi ser förklaringen som en flykt från alla klara och kalla fakta. Därför kvarstår vår protest.

Innebär då det att Sovjetunionen ljugar?

- Jag säger bara att de förnekar kalla fakta. Vi betraktar det som uteslutet att några andra nationer placerat ut mikrofonerna.

På frågan varför Sverige inte överlämnat en skarp protest, stann en endast en "allvarlig" protest, svarade Sten Andersson:

- Den protest som vi lämnade är mycket allvarlig och mottagaren kan omöjligt misförstå arten av protest. Då den sovjetiska ambassadören var uppkallad till UD gjorde vi helt klart var Sverige och det svenska folket står. Den svenska nationen är totalt enig i den här frågan.

Förbättrade relationer

- Det går inte att göra nå mycket annat, tillade han. De medel som kvarstår är av det mera våldsamma slaget och dem vill vi inte ta till. Det är nu upp till Sovjetunionen att ta konsekvenserna av vår protest.

SVENSKA DAGBLADET Lördagen den 8 november 1986

Pankin hos UD:

Inte våra mikrofoner i Moskva

Sovjetunionen förnekar all kännedom om de mikrofoner som påträffats på den svenska ambassaden i Moskva.

Boris Pankin: Sovjet har inte placerat ut mikrofonerna på svenska ambassaden i Moskva.

Boris Pankin, Sovjets Stockholmsambassadör, gjorde på torsdagen en personligt besök på UD för en överlämna svaret på den svenska protesten. Detta trots att Sverige inte begärt något svar.

Pankins svar innebär att de mikrofoner som hittats inte har utplacerats av Sovjet. Det måste vara någon annan som installerat mikrofonerna, hävdade han.

På fredagen kallades Pankin tillbaka till UD och kabinettssekreterare Pierre Schori meddelade att den svenska protesten kvarstår. Det sovjetiska svaret påverkar inte regeringens beslut att i december återuppta förhandlingarna med Sovjet om gränsdragningen i Östern.

Недавно при ремонті будинку шведської амбасди в Москві найдено кількадесять мікрофонів. Це приряди не підслух які підчас будови амбасди "хтось" зміло вмонтував по різних місцях. При будові амбасди, років тому 15, мали крім шведських будивельників такою допоміжні "радянські робітники". З цієї причини покликено совєтського амбасадора в Стокгольмі Бориса ПАНКІНА й передано протестню ноту. Відповідь амбасадора Панкіна: "Совєтські власті не мають нічого спільного з мікрофонами". Не це відповідає Стен Андерсон- міністер закордонних справ Швеції, що це є зівсім виключене, щоб хтось іньший крім Совєтів мав можливість вмонтувати мікрофони. Так ось якщо не піймати злодія прямо за руку, то він все відпекується. А МОСКВА ВСЕ БРЕХАЛА, БРЕШЕ Й БУДЕ БРЕХАТИ!!!

UKRAINSKA JUBILEUMSKOMMITTEN I SKANDINAVIEN TILL FIRANDET AV 1000 årsminnet av Ukrainas kristnande

Arsen Turcevici, Göteborgsstrågen 97 B. 405 00 Surte. Tel 031-98 22 16

З А К Л И К ч. 2

ДОРОГІ ЗЕМЛЯКИ В СКАНДИНАВІЇ!

Стоїмо на порозі великої історичної події українського Народу. Тисячу років тому, завдяки Св.Володимирові Великому Християнство на Русі-Україні стало державною релігією.

Через хрещення у водах ріки Дніпра в 988, Св.Володимир Великий запровадив наш народ до Євангельського просвічення. З цим днем наш нарід зачав жити духово вільним життям у сім'ї цивілізованих народів християнського світу.

Хрещення Русі-України, це найбільша подія в історії нашого народу, бо Християнство дало українському народові правдиву релігію, Церкву, моральні і соціальні закони та допомогло збудувати сильну й могутню державу - Київську Русь.

На нас всіх лежить тепер обов'язок відзначити цей тисячулітній Ювілей Хрещення Русі-України в 1988-му році з почуттям відповідальности і якнайбільш величаво, в екуменічному дусі, не зважаючи на церковні та ідеологічні різниці серед нашого українського громадянства. Цього вимагає від нас минуле, сучасність й будучність. Нашим предкам на чолі з Св.Володимиром Великим - належить від нас всіх вияв найбільшої поваги і вдячности, бо вони зацпили в українському народі християнську віру і тим чином вивели народ наш з темряви, неволи поганства й засліплення бездушними ідолами та божками.

Зближаючись скорим темпом до світлого Ювілею 1000-ліття Хрещення Русі-України, треба нам обов'язково звернути нашу увагу на слідуючі запитання: Як кожний з нас застосує в своєму житті засади цієї віри, яку ми одержали 1000 років тому? Як практикуємо ми свою віру? Як цінимо цей великий Божий дар? Цей Ювілей має стати для нас національним, державницьким і християнським іспитом зрілості, який мусимо здати гідно й чесно, щоб історія й майбутні покоління не засудили нас.

Новітні російські варвари - атеїсти, в брутальний спосіб знищили наші церкви на Україні, а Народ Український став рабською власністю безбожницького комуністсько-московського імперіялізму. Сумна книжна дійсність наказує нам у вільному світі належно святкувати цей світлий Ювілей у 1988-му році і це торжество має стати новим Хрещенням українського народу, відновленням нашої віри, християнської етики й любови до Бога й нашого поневоленого, але нескореного Народу.

Дорогі Земляки! Перед нами стоїть велике, подвійне завдання:

1. Гідно відсвяткувати наш світлий Ювілей 1000-ліття Хрещення України,

2. Дати належну відсіч московським загарбникам, які присвоюють собі Світлий Ювілей нашої історії.

Нашим великим обов'язком є доказати Світові, що це 1000-ліття Християнської Державної України, а не Росії, бо коли наш князь Св. Володимир Великий хрестив український народ в 988-му році, тоді Росії, як стверджує історія - взагалі ще не було.

Святкування нашого Ювілею у Скандинавії вимагатиме від нас по-важну суму грошей. Переглядаючи дотеперішній список жертводавців стверджується, що, на жаль, не багато наших земляків поспішають з пожертвою на таку священну ціль, на Фонд Ювілейних Святкувань 1000-ліття.

Скандинавський Ювілейний Комітет звертається вже другий раз з закликом до тих всіх, які ще не дали своєї грошової пожертви на Ювілейний Фонд; будь ласка, виконайте негайно та найжертвенніше свій обов'язок, бо вислід з нашої праці буде залежний від Вашої жертвенности.

"Двічі дає той - хто скоро й жертвенно дає"!

Кожний наш земляк, в котрого б'ється чисте українське серце, повинен внести якнайбільший особистий вклад для відзначення нашого Світлого Ювілею!

Грошеві пожертви просимо висилати через "Банкгіро" на Ювілейний Фонд, Гірономер 176 - 6039, Українсько-Шведське Культурне Товариство в Мальме.

JUBILEUMSFONDEN, Till Bankgiro nr. 176 - 6039, Ukrainak Svensk Kulturförening, Malmö

Скандинавський Ювілейний Комітет складає ширю подяку всім тим, що вже відгукнулись на наші заклики і зложили на Ювілейний Фонд свої обильні пожертви.

За Скандинавський Ювілейний Комітет - секретар

.....*С. Чупак*.....
/Степан Чупак /

---0000000---

**ВСТАВАЙМО В ОБОРОНІ НАШОГО СВІТЛОГО ЮВІЛЕЮ
1000-ЛІТТЯ ХРЕЩЕННЯ УКРАЇНИ**

Час минає дуже скоро й ми зближаємось до великої історичної дати нашого Народу - до 1000-ліття Хрещення України в 988-му році за князя Володимира Великого, якого порівнюється з великим біблійним пророком Мойсесем, який вивів свій народ з страшної єгипетської неволі, щасливо перейшовши Червоне Море. З українським народом сталось щось подібне. Наш Володимир Великий вивів український народ з неволі поганства й привів до євангельського просвічення через хрещення у воді Дніпра. З тим днем український

нарід зачав жити вільним життям, користаючись в повні свободою дітей Божих у сім'ї вільних народів християнського Світу.

В історії Руси-України сповнилось біблійне пророцтво: "Нарід, що перебував у темряві побачив велике світло: тим, що перебували в країні і тіні смерті, - зійшло їм світло". /Мт.4:16/

Ювілейними святкуваннями, ми, нащадки Володимира Великого, відтворюємо подію Хрищення України. У цих ювілейних святкуваннях важливим є, щоб ми зрозуміли значення й вагу кроку переходу наших предків - з темноти поганства до світла Христової Євангелії. Нам треба неначе ще раз пережити цей час Хрищення наших праотців, щоби вміти оцінити пребагатий зміст його. І цю найважливішу подію нашої історії ми відтворюємо різною символікою та відзначаємо відповідними святкуваннями.

А щоби зрозуміти й оцінити належно Тайну Хрищення Українського Народу із перед тисячу років тому, нам треба вміти, передовсім, усвідомити значіння нашого власного хрищення, що передається нам в безперервній спадковості від наших предків.

У своїх проповідях Спаситель часто пригадував людям потребу по-кути й навернення. Він проголосив таку основну засаду: "Істино кажу вам, якщо ви не навернетесь і не станете як діти, не ввійдете в царство небесне". /Мт.18:3/. Спаситель просив нас відвернутися від беззаконня, від ідолів й атеїзму, а звернутися до правдивого Бога, бо хто з Богом - Бог з ним.

В загальному Український Народ на протязі тих 1000 років був, і даліше є глибоко вірним християнським народом. Помимо страшних релігійних переслідувань московсько-більшевицьких атеїстів, наші рідні не зреклися віри Христової. Вони свято переконані, що лиш при допомозі тієї глибокої віри у справедливість Христового навчання - скинуть нарешті ярмо московської неволі й захвуть свободним життям у Самостійній Українській Державі, бо "...правда в кінці переможе зло".

Українська еміграція у Західному Світі, користуючи з усіх благ вільних країн й в цьому розкоші лиш в принагідностях подивляє свій героїчний нарід на рідних землях, якого ворог переслідує в не людський спосіб, але у своїх рядах, на халь, через різні розгнущдані релігійно-політичні механізми, не може дійти до так ко-нечно потрібної згоди для створення всеохоплюючої національної сили, щоби дійти до нашої Священної Мети - Української Незалежності. Ці болючі події є тільки водою на ворожий млин, які вже загрожують існуванню деяким українським репрезентативним установам нашої діаспори. Щоб запобігти тим жалюгідним тенденціям, ми повинні витворити серед нас суцільну згоду, використалізувучи спільність напрямних в церковній та суспільно-національній площині, що буде відповідати засадам Христового вчення та засвідчення нашої національної зрілості.

Ми, як спадкоємці Великої Ідеї Св.Володимира Великого чуємо Господній Заповіт: "Нову заповідь даю Вам, щоби ви любили один одного, як Я люблю вас! По тому всі знатимуть, що ви мої учні, коли будете мати любов один до одного". /Ів.13:34-35/.

І так, дорогі Земляки, перед нами, як вам відомо, стоїть велике завдання. Не тільки, щоби гідно відзначити наш Світлий Ювілей тисячуріччя Хрищення України, але ми також мусимо давати належну відсіч московським загарбникам, які присвоюють собі цей Ювілей нашої історії. Послухайте ось, що каже т.зв. московський патріярх Пімен: "Міленіум християнства - це тисячоліття російської нації, російської державности, літератури і культури".

Присвоювання собі 1000-ліття Хрищення Русі-України являється чегровим доказом нахабства московської загарбницької психіки й, щоб заповнити свою історичну порожнечу, духову вбогість - Москва прос-то краде чужі, історичні цінності, а в першу чергу українські, та представляє перед зовнішнім Світом цю здобич за свою спадковість. Бо ж є незаперечним фактом, що наколи наш князь Володимир Великий христив українських предків в 988 році, то про московщину ще ніхто не чув, вона дримала анонімними племенами у своїх північних лісах.

Москалі на еміграції пішли слідами Пімена й докладають всі свої сили, щоб представити Західному Світові, що це їхній Ювілей. Нашим обов'язком є, відповідно реагувати на цю брехню та удоводнювати, як хто лиш вміє, що це є 1000-ліття Християнської України, й під жодною умовою - хрищення Росії!

Відзначити цей наш Ювілей лиш сходинами, академіями - це замало, бо вони скоро забуваються й з цього не залинається жодного сліду. Отже, щоб пам'ять по нашій Світлій Ювілею була довговічною у цілому Світі нашого поселення, повинне українське громадянство звернути велику увагу на видання брошур чужими мовами із зображеннями та світлинами наших Князів, соборів, манастирів, прекрасних церков, які треба розповсидити в університетських, публичних та по всіх інших бібліотеках.

Залишився нам вже короткий час, треба діяти негайно, бо ворог робить великі приготування до свого, від нас вкраденого Ювілею. Важним є, щоб ми діяли сумлінно, жертовно і в екуменічному дусі, незважаючи на жодні релігійні чи політичні принципи. Ми стоїмо перед великим історичним іспитом, який мусимо здати гідно і чесно, щоб історія і майбутні покоління не засудили нас. Докажім всім, що ми нація зріла до церковного й, також, до державного життя.

С. Ч.

—оооОооо—

ЧЕРГОВИЙ ЗВІТ ЮВІЛЕЙНОГО КОМІТЕТУ НА СКАНДИНАВІЮ 1000-РІЧЧЯ ХРИЩЕННЯ УКРАЇНИ

В с т у п

Використовуючи нагоди різних Зборів влаштовувані Управами Українських Громад в м.Еребру й в м.Мальме в цьому році /1986/, Скандинавський Ювілейний Комітет складав звіт перед українською громадкістю за певний проміжок часу. Крім цього Голова СКЖКомітету майже при кожній телефонічній розмові з поодинокими нашими земляками подає рівнож інформацію, як посувається справа нашого приготування до ювілейних святкувань в 1988-нім році. Так, що, гадаємо, наше українське громадянство в Скандинавії є досить докладно поінформоване в зв'язку з цим.

ОГЛЯД ПРАЦІ З ОСТАННІХ МІСЯЦІВ 1986-ГО РОКУ

В цьому черговому звіті Скандинавського Ювілейного Комітету хо-

чемо подати до загального відому, власне, ці останні виконані точки нашого ювілейного програму.

І так ми вже одержали від Шведського Єпархіального Управління в місті Л ю н д /Домпростен/ офіційний дозвіл для відправлення Ювілейної Служби Божої в 1988-мім році в місцевому Катедральному Соборі.

Дня 30 вересня 1986 р. СЮКомітет пов'язався листовно з Пан-отцем Анфіром Остапчуком із Бергін-Глядбах /Зах.Німеччина/ з метою запрошення до нас у Швецію на Ювілейне Богослуження церковного хору з Дюзельдорфу. Голова СЮКомітету мав нагоду в серпні ц.р. чути цей хор в м.Генку - Бельгія, /підчас освячення нашої української православної церкви/ де, власне, о.прот.А.Остапчук диригував, згаданим, дюзельдорфським хором. Відповіді на цього листа ми ще не отримали.

ЦЕРКОВНА УРОЧИСТІСТЬ ЮВІЛЕЮ

Є вже узгіднено, доби торжественну Ювілейну Службу Богу відправляти Владика наших обох Церков - Архископ УАПЦеркви Анатолій Дублянський й Єпископ УКЦеркви Кир Платон Корнеляк в супроводі Архипротопресвітера о.Паладія Дубицького, о. Протобрея Григорія Матвієнка й Священників /згідно з призначенням Єпископа Кир Платона/ від Української Католицької Церкви. Залишається лише вислати офіційне запрошення до Владик і Священників.

Можливо, що може ще прибуде до нас і Єпископ Лондонський УАПЦ - Владика Володимир Дідович, але це ще не є певним.

Здійснюючи інтенцію християнського єкуменізму, постановлено запросити до уділу в ювілейнім богослуженні й представників шведської, протестантської Церкви на чолі з Їх єпископом /це "Кондіціо сіне куа нон?" Також представники шведських урядових кіл будуть запрошені на Ювілейну Службу Богу та на світське святкування.

ОФІЦІЙНА МИСТЕЦЬКА ЧАСТИНА

Після закінчення Святкового Богослуження плянуємо в якомусь льокалі /винайнятому для цієї мети/ провести також і мистецьку частину нашого ювілейного свята, попереджену привітаннями та доповідями на тему 1000-ліття Хрищення України. Баханням є, щоби від української громадськості прочитав такий реферат в шведській мові Др.Богдан Скобович-Околот. Голова СЮКомітету телефонічно вже балакав з Доктором в цій справі й, в засаді, він погоджується виступити із доповіддю.

Очевидно, що буде можливість для доповідей - якщо будуть такі бахання - й для наших шведських гостей, що, розуміється, будуть автоматично запрошені й на цю слідуєчу частину нашого Свята. Щодо властивої мистецької точки Святкового програму намічається, перш за все, виступ хору з відповідними нашими піснями. Відтак деклямації - напр. родини Сем'янівих, або інших.

Також є в проєкті запросити на наші ювілейні святкування бандуриста Богдана Шарка з Мюнхену, який заздалегіть дав своє заповнення, що на наше запрошення він завжди готовий до нас приїхати.

ПОПУЛЯРИЗАЦІЯ НАШОГО ЮВІЛЕЮ СЕРЕД НАСЕЛЕННЯ СКАНДИНАВІЇ

Як знаємо, що вже минуло більш, як рік, від часу видання друком в шведській мові інформативного листка про 1000-ліття Хрищення України, який ввесь час розсилається по різних інституціях, /напр. в свій час - засобам масової інформації/ до партійних лідерів усіх партій крім, очевидно, комуністичної партії. Оце недавно, дня 12-го вересня ц.р. Голова СЮКомітету був прийнятий в Авдіснці в єпископа протестантської Церкви Бертіль Гертнера, в Гетеборгові. При цій нагоді доручений був цей листок рівнож і єпископові, крім цього ми одержали від нього дозвіл, викладати листок і в Катедральному Соборі м. Гетеборга. Виложено було вже чимало його екземплярів, які скоро люди розбирали.

В розмові з Головою СЮКомітету Єпископ Бертіль Гертнер запевнив, що шведська церковна преса зверне увагу на наше Тисячоліття, то означає, що згодом будуть поміщені відповідні статті про Хрищення України в церковних публікаціях. Єпископ Б. Гертнер приобіцяв, рівнож, що наше прохання - передане усно Головою Комітету в цій-же розмові з ним - щодо фінансової нам допомоги на ціль Ювілею - буде розглянене відповідною, церковною установою на всекрайовому поземі /"... ріксниво"/. Побачимо!

В ділянці інформації про нашу Ювілейну імпрезу можна ще багато дещо зробити і є, отже, тут нагода до вияву ініціативи широкого кола наших людей. Закликаємо не чекати на якісь вказівки із Комітету абож, лиш треба входить попросту в контакт, хто має тільки будьякі можливості, із шведським напр. світом науки, мистецтва, пресою, телебаченням, світом політики і т.д..

ФІНАНСОВИЙ СТАН

Фінансова сторінка, пов'язана із нашими ювілейними святкуваннями є чи не найголовнішою. Це хіба всі здають собі з цього справу. Щоби здійснити програму відзначення нашого Тисячоліття, яка є досить скромною, всерівно потребується не мало грошей. Справа ювілейного фонду однак представляється не дуже-то потішаюче. Наш прелімінарний конторис видатків для відзначення Ювілею окреслюється приблизно на 60 - 70 тисяч шведських корон. На банковому конті, маємо лиш біля 20 тисяч корон. Як роздобути бракуючу суму грошей?

Весною - літом СЮКомітет почав звертатися до різних шведських установ з проханням про грошову допомогу на проведення нашого національно-релігійного Свята.

До таких інституцій вислани були прохання:

Шведський Іміграційний Уряд, Уряд Плекання Культури, Всекрайовий Зв'язок Імігрантів, Єкуменічної Ради, Церковної Ради, Місійної Церкви, Християнської Спілки Молоді /КЮМ/ і інших.

Від Шведського Іміграційного Уряду отримали негативну відповідь з правом закалення до Міністерства Праці. Для 3.9. ц.р. внесене таке закалення до згаданого Міністерства. Відповідь ще не надійшла. Відповідь від "Культурродет" наспіла на днях - також негативною, без права закалення. Всі інші поки-що не відзиваються. Натомість від Всекрайового Зв'язку Імігрантів отримали ми приділ на 4000:- /тисячі/ корон. Це треба завдячувати, перш за все, ста-

ранням нашого Дорадчого Члена СЮКомітету п. Володимира Бретана.

З вище наведеного wynikaє, що ми самі зложили на Ювілейний Фонд дотепер тільки прибіл. 16 тисяч корон. Хоч нас, українців не багато проживає тут, в Скандинавії, проте при широму баганні й зрозумінні цієї важливої для Українського Народу історичної події, якою являється 1000-річчя Хрищення України - можна все ж таки більше уділити грошей, щоби достойно відсвяткувати наше "Міленіум".

В свою чергу секретар СЮКомітету п. Степан Чупак нав'язав листовно контакт з Владикою УЦеркви Кир Платоном рівнож в справі грошової допомоги для нашого Ювілейного Свята - поки що відповідь не наспіла.

От-так виглядає наш звіт із підготовчої праці до відзначення Ювілею в 1988-мім році. Як бачимо вже вироблена досить конкретна святкова програма, хоч, очевидно, ще бракує детальне розроблення пляну проведення Свята. Причиною тому є, якраз, недостатні фінансові засоби. Ще є більше, як рік до Ювілею, проте зволікати дальше з пожертвами не сміємо!

Скандинавський Ювілейний Комітет цією дорогою апелює, Дорогі Земляки, до Вашого національного сумління, влатити якнайскоріше на Ювілейний Фонд - передовсім всі ті, що ще нічого не дали - по можливості, як найбільшу грошову суму! Зробіть це негайно! - прочитавши наш звіт в "Скандинавських Вістях". Недопустім до фіяска наших Ювілейних святкувань!

Крім цього запізнаймося також із спеціальним ЗВЕРНЕННЯМ 4.2 до нашої української громадськості, поміченим в цій справі тут-же в "Скандинавських Вістях", де докладно з'ясовується значіння для нас, українців, прийняття християнської віри при Великім Князі Володимирові, як, рівнож, вказується й на обов'язки наші, зумовлені актом хрещення наших Предків тисячу років тому.

За Скандинавський Ювілейний Комітет - Голова

Арсен Турцевич

/Арсен Турцевич/

ЛИСТА ЖЕРТВОДАВЦІВ НА ЮВІЛЕЙНИЙ Ф О Н Д

Результат із загальних збірок в Мальме й Еребро = 2857:30 кр.
Результат із переведеної збірки в Гетеборгові заподається поіменно:

Імігрантернас Ріксфирбунт	= 4000:-	А. Лавришин500:-
Г. Куц100: + 2000:-	Г. Будяк 100:+500:-
А. Турцевич100: + 1100:-	Укр.Громада-Еребр 500:-
С. Чупак100: + 1000:-	Олесь Демків 500:-
І. Кушик 1000:-	П.Кузьма100:+250:-
З. Горин 1000:-	П.Сем'янів 100:+400:-
Г. Горин100: + 1000:-	А.Головчанський 150:-
Я. Пікулик100: + 1000:-	О.Суєцька 100:-
М. Сем'янів100: + 800:-	Ю.Кучнір 100:-
І. Маглич 700:-	Др.М.Радейко 100:-
М. Бойко 600:-	А. Пилипенко 100:-
Родина Пікулик 500:-	В.Федорчук 100:-
Др.Б.Скобович-Околот.	? 500:-	Б.Залуга 100:-
Володимир Бретан 100:-	В.Постоловський 100:-

Demonstration — och fest

STOCKHOLM (TT) Inne på Sovjetunionens ambassad i Stockholm hölls på torsdagen fest till minne av ryska revolutionen. När gåsterna samlade demonstrerade medlemmar av Amnesty Internationell utanför ambassaden. De krävde frigivning av åtta namnvetofångar i Sovjet.

Några Amnestygrupper i Stockholm och dess närhet delade ut flygblad, som de också fick

överlämnas till ambassadspersonalen.

De personer som demonstratörerna gläddes har dömts till långvariga fängelsestraff och förvisningar för att de verkar för socialistiska riktigheter för olika minoritetsfolk i Sovjetunionen.

Dmitri Kvetiko, lärare från Ukraina, dömdes 1967 till 20 års

straff, 15 års fängelse följt av fem års läroförvisning, för att han deltagit i en ukrainisk organisation som gett ut en informell tidning och förespråkade ett självständigt Ukraina.

En annan ukrainare, studenten Zoryana Popadyuk, har fått hjärtbevärr och tuberkulos sedan tidigare lagervård. Han har på se-

nare år fått sitt straff förlängd med tio års fängelse och fem års läroanstalt.

Bländ de åtta namngivna samvetsfångarna finns en 58-årig kvinna, Oksana Popovij. Hon är elektriker och dömdes 1975 till åtta års straffläger och fem års läroanstalt för att ha spritt förbjudna skrifter och förespråkade ett själv-

ständigt Ukraina. Hon är enligt Amnesty tvärt invaliderad sedan flaggdemonstrationen.

Utänför sovjetambassaden demonstrerade också Leila Müller från Tallinn i Estland. Hon har varit i Sverige drygt två år tillsammans med sin make Valdo Raand-pare efter ett uppmärksammat avbopp. Paret har båda tuden kampsport för att få hit sin dotter Kaisa, som nu är drygt tre år gammal.

ДЕМОНСТРАЦІЯ І СВЯТКУВАННЯ.

Під таким заголовком помістила газета Карльскупа Тіднінген статтю в річницю /69/ актябрской революції. Цікаве те, що газети столиці не зацікавлені подати інформації про протести проти Москви, зате провінційні газети пишуть про те. В статті пишеться, що групи Амністі Інтерн, домогались, щоб із советських тюрем і концлагерів звільнили політв'язнів. Зокрема домогались звільнення Дмитра Квещька, Зоряна Попадюка, Оксани Попович. Крім того кожного дня, вже від чотирьох місяців стоять Ляйля Міллер із своїм мужем й домогаються, щоб Москва випустила їмню трілітню дочку. Як відомо, то Ляйля М. і Вальдо Ргндпере— бувший високий урядник советської Естонії вибрали волю й втекли з рюю.

12 листопада було подано в шведській телевізії програма про: "ПІДГОТОВКА РУС-СКОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ ДО 1000-го ЮВІЛЕЮ". УТ Швеції, і філії УТ, як рівноч поодинокі члени заявили протести проти московської брехливої пропаганди. Побачимо чи телевізія спростує брехню. Тут подасмо протест поміщений в газеті.

Ред.

Insändare

SVENSKA DAGBLADE I Söndagen den 30 november 1986

Tusen år — i Kiev

TV rapporterade syftan om "den rysk-ortodoxa kyrkans förberedelser för ett 1000-årsjubileum av kristendomens införande i Ryskland" och återgav en intervju med Pimen, rysk-ortodoxa kyrkans patriark i Moskva. Det var ett typexempel på den desinformation som systematiskt bedrivs av maktbävarna i Kremen. Den officiella rysk-ortodoxa kyrkan i Sovjet avvänds som redskap för propaganda.

Sanningen är den att furu Volodymyr (Vladimir) den store i Kyjev (Kiev) 988 antog kristendomen

från Byzans och gjorde den till statsreligion i Kyjev-Rus, nuvarande Ukraina. Moskva fanns inte på den tiden utan uppkom som stad före 1147. Någon Ryskland fanns inte heller. Inne förrän 1721 utropade sig Peter I (den store) till "imperator av hela Ryskland" innan den kallades hans rike Moskoven.

De nya utvärerna i Kremen förväntar målmedvetet historiska fakta och är experter på desinformation.

BONJAN MEOBOWITIN
Karlskoga

В ОБОРОНІ СИМОНА ПЕТЛЮРИ

Після появи неавтентичної статті в жидівському місячнику «Ем-Формасіон Жуйв» з 12 5 88 (як також «У. Слово» з 27 7 86), паризький «Комітет проти несправедливої українського народу» вислав протестного листа до редакції напівжидівської газети вимагаючи його опублікування.

Подасмо повний переклад цього тексту з французької мови

•ПЛОГАВТЕ, ПЛОГАВТЕ, З ТОГО ЩОСЬ ТАКИ ЗАЛИШИТЬСЯ.

Вже не аперше ненависницька і наклепницька стаття намагаться накинати тезу, згідно з якою С Петлюра, Голова Директорії і верховний командувач українських армія (1918-1920) мусить бути підлим погромником

Міт про Петлюру, погромника жидів, так глибоко закоріненний в колективній підсвідомості жидівської спільноти, що несприятелі аналіза подія на українських землях, в рр. 1917-1920, є ще, на жаль, сьогоднішні дні неможливою.

Ми не маємо наміру заперечувати або применшувати погроми, яких жертвами були жиди України після революції в 1917 р. Засуджуючи їх беззастережно, ми пригадаємо авторів кілька фактів:

— політика Петлюри не була антисемітською. Протимом, одним з його перших посягань був заклик до воцїтв, в листопаді 1917, проти погроми;

— український уряд признав жидам широку автономію (січень 1918), якої вони досі й не знали ніде в світі;

— український уряд створив міністерство для жидівських справ;

— в українському уряді було 6 міністрів жидів: Зільберфарб, Рафес, Золотаріов, Ревуцький, Вульф-Лішній, Крестній, Гольдсман. Арнольд Марголіц, також жид, заступав Україну на мировій конференції у Версалі, 1918;

— 20% депутатів Центральної Ради були жидами;

— уряд Петлюри уділяв значні фінансові допомоги для жертв погромів;

— державні банкноти УНР були друковані на 4-ох мовах: українській, російській, польській і жидівській.

С. Петлюра не був антисемітом. Соціаліст і член масонської ложі, він робив все можливе, щоби запобігти погромам і поставити під суд винуватців. Погром в Проскуріві, вчинений бандою Самосенка, є відомим. Самосенка арештували і військовий суд Петлюри засудив його на кару смерті.

Самосенка розстріляли і в ті тяжкі часи внаслідок рішення розстріляти старшину, ранги полковника, було доказом великої відваги.

То ж чому, з нагоди 80-ліття смерті Петлюри стільки перекручень і неправд, які не тільки поширюють, але ще й перебільшують?

С Петлюра є для всіх українців символом національного відродження і боротьби проти московсько-бolsшевцького поневолення. З мільйони українців в дісторії відзначили святково ці роковини і будуть завжди вірними заповітам їхнього національного провідника й борця за незалежність України.

Оплігованню пам'яті С. Петлюри, Рене Негер-Бернтайм дискредитує не тільки українські визвольні змагання, але також і боротьбу за свободу жидів в ССРСР. Во і не припадков советській режим підтримує довір'я до демократичного руху українців і жидів, моваля вони є тільки продуктом міжнародної змови «сіоністів і українських буржуазних націоналістів».

Авторка намагаться використати в молодше українське покоління почуття вини, кидаючи на його плечі спадок п'яти погромів в Україні. Але вона замовчує погроми, які чинили росіяни, білі й червоні. Обмежимося тільки до одного прикладу: білогвардійського генерала Денікіна. «Вий жидів-спасай Росію!» — було його воєнним гаслом.

Чи інформували припадку оціню світу про ці «подвиги» Денікіна? Денікин дивом, тут не видно «свідків», немає «об'єктивних» істориків, щоби показати пальцем ці злочини...

А може Петлюра і українці є тепер легшою здобиччю?

Оплігованню Петлюру і українців, але щадячи, безстыдно, російської сторони, авторка плекає мабуть надію на кілька додаткових советських віз на вїзд жидів... А може Негер-Бернтайм рішила розпалити знову ненависть між жидами і українцями, власне тоді, коли вони пробують нав'язати так потрібний діалог?

Методом, якими не погордиш би навіть КГБ...

За управу Комітету: голова: Л. Пляш, місто голова: В. Миколенко

В. Миколенко

КГБ посилено стараться представити так поодинокими визначних представників нашого народу, як і весь національний визвольний рух в поганому навітленню.

Матеріали в залученні

— С. Петлюра і держава охорона жидів в Україні (1917-1920). — видання Укр. Інформаційного Бюро, Мюнхен 1988.

— Збірник документів про погроми в Україні і обвинство С Петлюри, — на французькій мові, Париж 1927.

— Петлюра і українська проблема, — на французькій мові експозе в часі пресконференції в Парижі. 23. 5. 88, В. Малішович.

— Відбитка державного банкноту Центральної Ради в 1918 р.

Поданий вище текст хіба не потребує коментаря. Можна тільки ворожнечу між обома народами? Чому захоплюють дальше до укра-заштати: чому підсміють дальше Іножерських вибриків? Бо хто зруйнував український пам'ятник в Струсівці? Чому відмовили звання «праведника» найбільшому добродію жидів — мітрополітові А. Шептицькому? Во А. Шептицький, як і С. Петлюра, став для українців національним символом, а такому віддати шану між не зако-тими арбітри сумління світу. Вигідніше було наділити звання праведника безіменного, або мало відомим.

В чийому це інтересі?

Українська громада засуджує всяке насильство і безправ'я, які чинили також і над безборонним жидівським населенням в минулому.

Але ми не можемо не засудити і морального насильства та негідних атак, які роблять на нас різні жидівські кола, засліплені (чи напращу засліплені?) до того ще й неоправданого ненавистю до українців.

Патологічний стан, гецефаларство чи агентура?

В. Малішович

Передрук з УКРАЇНСЬКОГО СЛОВА.

Москва докладає усіх зусиль щоби знеславити все що українське.

Останнім часом апаратчики

КГБ посилено стараться представити так поодинокими визначних представників нашого народу, як і весь національний визвольний рух в поганому навітленню.

У першому томі річника ХУІІІ за рік 1986 журналу „Дієт найновше“ (Найновіша історія) органу Польської Академії Наук у Варшаві появилися рецензії двох польських учених, які виділяна спеціалізуються в українстиш різних аспектів історії, культури, різних явищ громадського життя України Їкні рецензії, разом на 15 з половиною сторінок друку книжкового формату, стосуються книжки Едварда Пруса „Владика свентоюрскі. Ржеч о архієпискупє Анджею Шептицьким“ (1865-1944 (Варшава 1985, стор. 336) Про ту книжку Е. Пруса була мова на сторінках „Свободи“: це пашквільний твір, який опертий на советських псевдо-наукових, наспраді пофальшованих і партійно-пропагандивних даних. Едвард Прус дивиться на постать Митрополита Шептицького, найбільшу українську індивідуальність нашого історича, шлком кризь призму советської ворожої українця пропаганди. Тому, на наш погляд, це була велика і незаслужена честь для Едварда Пруса, коли два дійсно учени дослідники присвятили його пашквільному

Іван Кедряк

ПОЛЬСЬКІ УЧЕНІ В ОБОРОНІ СЛУГИ БОЖОГО АНДРЕЯ

творови стільки уваги. Перший рецензент — Владислав А. Серчик видав у 1979 рош книгу (495 стор.) „Гісторія України“ — про яку теж була мова на сторінках „Свободи“. Та книга, що охоплювала історію України від кам'яної доби і від миту про варягів та Рурика аж по 1976 рік, себто вже в рамках ССРСР, мусила з природи речі бути радше нарисом, в якому були поважні шпльни. Але її загальний тон і характер тримався наукового об'єктивізму і виявляв виразу прихильності автора супроти України і українців, дармащо мусив рахуватися з цензурою „людової“ Польщі з її комуністичним режимом. В. Серчик, уступниці заввагаючи свої рецензії гітшитися появою кожної нової польської книжки, що стосується України, але теж картає своїх земляків-авторів за легковажний, поверховний і ненауковий підхід до такої поважної тематикки. В. Сер-

чик вважає, що книжка Е. Пруса заслуговує на увагу головно тому, що це вперше польському авторові дозволили покористуватися советськими джерелами. Можна зрозуміти Владислава Серчика, як і другого рецензента Ричарда Торжешького, що вони, як дослідники, пов'язані з Інститутом історії Польської Академії Наук у Польщі з комуністичним режимом мусили признати за додатно сторінку дослідів Едварда Пруса, що його допустили до советських архівів, дармащо Е. Прус спирався на таких псевдонаукових шпльників, як Українська Радянська Енциклопедія і кілька советських пашквільів про Кир Андрея.

В. Серчик закидає Прусові особливо односторонність, тенденційність і ставлення тез і тверджень без ніяких доказів. Таким ви- фантазуваним мітом Пруса було твердження, що Митрополит Андрей був амбіт-

ником і що ситоособиста амбіція штовхнула його на душпаштерський шлях. Серчик спростовує і кажує на ролі Шептицьких, на доголітні каліштво Кир Андрея на його відданість християнській вірі і на велику повагу, якою він втішався в українському світі. Серчик рішуче заперечує твердженню Пруса, наче би Кир Андрей потурав в усьому українському революційному підпіллію і твердить, що — навпаки — Кир Андрей був проти активітерору, що їх переводила підпіллію-революційна ОУН. Рецензент закидає Прусові незнання найповажніших українських наукових джерел, як теж незнання французької літератури про Кир Андрея і родину Шептицьких.

Ричард Торжешький — це автор кількох книжок з українською тематикою. Кілька років тому він дістав дозвіл на приїзд до Західної Європи і Америки, щоб тут познайомитися з науковими джерелами, корисними для його студій українистики. Він, як і Серчик, у своїй критиці Пруса, користується дипломатичною

(Закінчення на стор. 4)

Польські...

(Закінчення зі стор 2)

українські діячі, то він, Митрополит „служив порадом, помагав, інтересно-вав, але не керував (українським громадсько-політичним життям) ані явлю ані скрито. Спростовує різні фальшиві дані у книжці Пруса про українських спів-стопів та громадських спів-тичних діячів, що вказує, що Прус не знає української дійсности, а судить її за советськими фальшивками і власною фантазією. Торжешький називає ті різні промахи Пруса делікатно „непорозумінням“. Наприклад, спростовує, що брат і братова Митрополита згинули у 1939 році, отож не з не знання історії УПА та її переговорів з АКА (Польська Армія Крайова). Закінчує свою рецензію Торжешький делікатним твердженням, що книжка Пруса є „замало об'єктивна...“

Рецензії двох польських поважних учених в обороні правди про Слугу Божого Кир Андрея є вартісним причинком до процесу польського реалізму у підході до проблеми України й українців. В Америці с'є щільний гурт польських професорів такого революційного напрямку (покі- йний Гальський, Стучані — Вандич, Камінський, Дусла-новський й інші), польська підлітно-опозиційна преса живо цікавиться пробле-мою спільного польсько-українсько-білоруско-литовського фронту. Це добрий знак, дармащо покищо лі-ше знає.

мовки, ієвдильнічно в умовах „людової“ Польщі. (С)є один тразок. ... Автор підписується до тих дослідників найновішої історії України, який дістав доступ до советських архівів, що належить до виїзників. Але це знаємо, які саме архівні твори він переглянув. Тільки в деяких випадках можна зорієнтуватися, про який документ мова, бо дописки обмежуються до принципію поділяти тільки сигнатуру. І так заскрещення („код“) документа породжує багато запитів, які залишаються без відповіді. Торжешький закидає Прусові незнання ліктування Кир Андрея з західними дослідниками і таврує його за те, що Прус казав у своїй книжці советські твори про Митрополита „виривальніми“. „демаскаторський“. Признає Торжешький, що Прус старастється робити враження „об'єктивного“, бо не закидав Кир Андрея „спиранин абиствам і терором“ — але закидає Прусові, що той вгагали незнайомий з історією українського національного відродження та історією української державницької лумки Замідає Прусові незнання місці, яку поставив собі Кир Андрей — посподання Церков. Пригадує, що Митрополит перебував у риках 1921-23 за кордоном, а коли в 1923 році по-всринулись з еміграції чільні

Світовий Конгрес Вільних Українців

WORLD CONGRESS OF FREE UKRAINIANS
WORLD COUNCIL OF UKRAINIANS WELFARE AND SOCIAL SERVICES
СВІТОВА РАДА СУСПІЛЬНОЇ СЛУЖБИ СКАУ

1186A Bloor St. W Toronto, Ontario, Canada M6H 1M8 Tel (416) 763-1188
Листопад, 1986 рік.

- генерал
Леонід Ард
виступав на конгресі
- Др. МИХАЙЛО ПІЛИП
-4748
- ОТЕЦЬ СЛАВОН-СІМЧ
ІВАН ІВАНЧІВ
- 6070, 711.
- секретар
ВІСЛАВ ШКОДИНСЬКИЙ
Братство С. С. 1-1
М. С. Р. С.
- секретар
ІВАН ПІЛИП
-4748
- прот. секретар
СЛАВ ПІЛИП
- столова група
ІВАН ІВАНЧІВ
-6070
- Др. ІВАН С. ПІЛИП
-4748
- Др. ІВАН ПІЛИП
-4748
- орган
СЛАВ ПІЛИП
-4748
- Др. СЕРГІЙ ПІЛИП
С. С. Р. С.
- ОТЕЦЬ ПІЛИП-Александр
Др. ПІЛИП ПІЛИП
Братство
- СЛАВ ПІЛИП
Братство
- секретарша-столова
СЛАВ ПІЛИП
Братство
- Др. ПІЛИП ПІЛИП
Братство
- ІВАН ПІЛИП
Братство

До
Хвальних Проводів
Українських Краєвих Центральних Представництв,
Центральних Суспільних Служб,
Центральних Українських Організацій.

Вашмишлякові. Палі і Панове:

У залученні переслаємо пресою конунікат Раді і допоміжні інформації. Просимо Вас допомогти в цій спільній допомоговій акції. Маємо надію, що Ви захотите свої мітинги, а через них всю українську спільноту до цього гуманного діла.

Москва помагає по своїм настрям до того і буде не більше не робити, якщо ми тепер до цього не поставимося рішуче. Листи мають велику вагу, якщо їх є велике число і з цим навіть рахується Москва. Переслідуваний українець пошувається лише, якщо бачить, що він не є сам, а має піддержку громади.

Щиро Вам згорні адекватні, остаємося до Вас з великою повагою.

За Президія Раді

[Signature]
Горда
Іванові Луца

[Signature]
секретар
Володимир Молодецький

ПРЕСОВИЙ КОМУНІКАТ СВІТОВОЇ РАДИ СУСПІЛЬНОЇ СЛУЖБИ СКАУ

Президія Світової Ради Суспільної Служби СКАУ, розглянула на своїй сесії звіт про 3-ого листопада 1986 р. Багато звернень в справі допомоги і оборони трьох українців: Іван Демченко, А. Козія, і Давид Нукуня. Довга і мотлива рука Москви безжорданно або при повоці авіаційників, помагає по багатьох інших братів і при повоці фальшу і брехні хоче знешити добре ім'я нае уаїв.

Президія Раді звертається до всіх українців у відрізку освіти спільним і гуманним починком допомогти їм, зокрема до них звати зі своїми піддержки.

1. Іван Демченко є в ізраїльській тюрмі. Він відмовився на конний лист. Ного адреса: John Demjanuk; Avalea prison, Be'eri, Israel.

Ного правий оборона дуже коштує, тому просимо всіх про щодні пожертви в боротьбі за справедливість.

2. Богданові Козієві грозили увезення до ССР і місцеві листи на адресу Ного адвоката можуть зрештати Ному життя.

Листи треба відати амміаінов мовою по Уряду Коста Ріки.

Б. Козія був позбавлений американського громадянства. Ному заклали, що він був членом української Поліції і Організації Українських Націоналістів. Совети надають Ного завданні. Треба перекопати уряд Коста Ріки, що всі українці бачуть здобути самостійну українську державу, а що совети того бояться, тому стараються знешити всіх українців, оскаржуючи їх про всілякі злочини.

Адреса адвоката Б. Козія: Carlos Ubarta, Apartado 755, San Jose, Costa Rica

3. Давид Нукуня нарається вже близько пів сторіччя в тюрмі і таборі ССР. В Ного обороні діє Інтернаціональний Альянс, яка заохочує звелати листи на Ного адресу. Багатьох на українців не роблять і ми українці повинні обов'язково прилучитися до цієї акції. Ного адреса: RSPSR - 618267, Petruskaya obl., Zubov's'kol m., 708, Kuchino, uchr. 75 - 309/36.

Маємо надію, що конний свідомий українець і українка негайно звелать ці листи і через це причиняться до допомоги і оборони нашої справи.

ПЕРЕД СУДОВОЮ РОЗПРАВОЮ ПРОТИ ДЕМ'ЯНЮКА

Шодення "Стар" подок за пресивою агенцією "АІП" з Єрусалиму, що згідно з 26-сторинковим актом оскарження проти Дем'янюка, заводиться йому "злочин незрівняльної жорстокості", а саме з ірраціональним в'язням і здарним з над кустом живого тіла в час, коли він був сторожем в нацистському таборі Трєблінка під час ІІ Світової війни, після чого скривавши жертви широторо-вано в газова камері. В додату "винувачений Дем'янюк з власної ініціативи, як твердиться в оскарженні, спричинив смерть сотням тисяч людей в каті".

Адвокат Дем'янюка Марі О'Коннор званим репортерам, що його клієнт не є злочинцем названим в акті оскарження, і що сторожа, званого під час ІІІ Івана Грозного, аби в 1941 році під час зворушень в'язня в Трєблінці. Міністер справедливості Ізраїля Арагам Шарір званим в ізраїльському армійському радіо, що він є невиний, що "проблема ідентичності буде розв'язана під час початкової стадії судової розправи". Шарір далі сказав, що головною метою судової розправи є пошкодити молодіа ізраїльтян з народовбивчою кампанією Пітлера проти шидіа. Дем'янюк буде судити лавію лавію з трьох судів під проведом судді найвищого суду. Протурори заявили, що вони будуть домогатися, щоб Дем'янюка далі перетримувало

у в'язниці максимумально! безисен Аалон біля Гель Аалюв, де волясь перетримували злочинця Аалмане Переслуван на почуття при вимі шено тавна.

На короткий час перед врученням Дем'янюковому акту оскарження в шидіській газеті "Кемедіи Души Ньюс", яка виходить в Канаді, номинують 28 в.ч.р. тавта (с.с.с.р.) в до редакції під заголовком "НЕ ІВАН ГРОЗНИЙ" такого змісту

"Я саме приготував вивішу про життя і досиди Івана Дем'янюка, колишнього американського громадянина українського роду, якого виводило Ізраїля Американське Бюро Міжнародна Справ (ОСІ) і тепер він очікує судової розправи. Підписаний був би дуже адекватний почути від тва, що вратувалися з нацистських таборів смерті в Собборі, Трєблінці, Хелмні, Белжі і в Любліні в Польщі. Пишть англійською, ідиш польською мовами.

Івана Дем'янюка оскаршувать, що він "Іван Грозний", а не підстави моїа джерельна дослідив, як мені дано до розіорядження (а сичаліст армійської стратегічної розвідки) "розарито" деякі скривавши докази, аш вказують, що Дем'янюк не є ткію особом. Це мабуть є причиною чому Ізраїль тав доомо його ув'язнює (майже 3 місяця) без оскарження в аломунсбуду злочині. Доомі перебування в тюрмі для чоловіка його віку

(тому тепер 66 років) і з його ментальністю (він є фізично-психологічно неграмотний, 4 класи початкової школи) все те найкраще представляє для нього жорстоку і невчливу кару. Я відчуваю, що все те спричинило погане вяршення про ізраїльську справедливість. Я шавалююсь відносинами між шидіським населенням та його українським сусідям, вярдою створі і інші романими, які мали місце

І в єдині з тва нечисельна жива історія ІІ Світової війни, які знають, що означає повний паспорт і для чого його уживали. І ти причини для Ізраїля факт, що він інтерсидку невинного чоловіка, може бути тавий же шалливий як самий голодос. Усі інформації, які в отримую буда ув'язнати строго довірчними Гарвік Бєрг, 441 Френклін Ст., Бафало, Н. Й. 14202, Ж.А."

В нашуваном аше шодення-бу "Стар", тавом за інформацією прес-агенсії "АП" повідомляється, що президентський декрет в ЗСА Патрік Б'юкенені думке, що оскарження Івана Дем'янюка може бути жертвою кампанії самої змови.

В недільному виданні "Вашингтон Пост" директор загону в Білому Домі сказав, що він очікує частина дозату, що його подав Сувєтський Союз німецька ідентифікаційна картка і з фотографією Дем'янюка, не є автентичною. Б'юкенені зауважили, що КГБ доставило тільки копію мадані шарті. Він запитав чому? Бо якщо карта є автентичною фальшивою, то симетричну шарту Дем'янюка вони розбили в дробки і шарту тавбували ірєсина тва, аш і шарту тавбували ірєсина тва, аш себе набрати через кіт.

Б. КОЗІЙ ПЕРЕД СУДОМ В КОСТА РІКА

В кінці 1984 року Вєрхавий Суд Ж.А. відмовив послугати уряду Коста Рика з ірєсинами викликаній ашею урядом Боудана Козіа, ірєсинами Ж.А. та ірєсинами С.С.С.Р. Уряд Коста Рика не через Бюро спеціаліза дослідів (ОСІ) побавив алади новий уряд в Коста Рика, Боудана Козіа його ірєсинами статую через аснатуралізацію Олімпійскі ат об'єму вчєтє проти Б. Козіа стєрпаує, що він нестий бути ірєсинами Ж.А. Бо аш був чєтєм українськєй поліції та Ордєнашї Українськєй Нішєнєстє. Річємє аш об'єму вчєтє стєрпаує, що при ірєсинах до Ж.А. Б. Козіа за вєтє "злочини" організації діяльність" в 1940-х роках аш "німецькєй колаборант". Докази проти об'єму вчєтє були встановлені на ірєсинах союзстєлє свєдчєть та доумєнєтє з союзстєлє аргєвє

Після вєршєу Вєрховного Суду аш вєрєд буд-вєтє прєсудом аспєрєтєшє Б. Козіа ашав з Америкєні та ірєсинами в Коста Рика з почату шєтє

"Соборант", ч. 178

98 The Sunday Star, November 2, 1986

Нурман лигнэс Under Spotlight

By GENYA INTRATOR
Inter-religious Task Force

LIFELINE LETTERS

Ambassador William Bauer leads a Canadian delegation to Vietnam this week for a meeting of the Conference on Security and Co-operation in Europe.

The Vienna conference, starting Nov. 4, will be the third follow-up meeting since the Helsinki Final Act was signed in 1975.

It will review compliance by the 35 signatory nations with the terms of the act and discuss bilateral security arrangements, human rights, trade and scientific data, contacts with relatives in Eastern Europe and cultural exchanges.

The Inter-Religious Task Force on Human Rights in the Soviet Bloc has made a contribution to the standing committee on the external affairs and international trade about violations of the act in Soviet bloc countries. It stressed the importance of dissemination of this information and the extensive letter writing of *Lifeline* readers and task force members to the press.

The Inter-Religious Task Force will represent Canada at an international press conference and an exhibit of human rights violations. The "Freedom of Religion" exhibit is a parallel event to the CSCE conference and will be held at the Metropolitan Exhibition Hall.

The Canadian booth will document the following violations of human rights in

the Eastern bloc countries:

- Denial of rights for the sick and crippled to be work, medical treatment in countries outside the Soviet Union.
- Dissatisfaction of workers of worship and spirituality.
- Denial of religious rights and persecution of religious believers.
- Government-directed anti-Semitism.
- "Eternal" prisoners and relatives — their rights and violations.

We urge *Lifeline* readers to contribute to the newspaper and the families. This week's special plea is to "eternal prisoners" Davyle Shumak, who has been imprisoned for 41 years, and whose relatives live in Vancouver, B.C.

DAVYLE SHUMAK
in prison 41 years

Daughter's address:
Kishch Vira Davylivna,
a Koshovatskiy, Bolshaya Vozy 7-4, Kyivska obl., Ukraine.
U.S.S.R.

Reader's address: Irma Szymak, 1109 Richmond Rd., Vernon B.C., V1B 1L4.

When writing do not address the USSR or its government. If you receive a reply infernal on independence. Our phone number is 663-622.

Our mailing address is Station L, Box 24, Toronto, M6E 2T1.

Рада Суспільної Служби СКВУ робить почин, щоби захопити всю нашу спільноту допомагати переслідуваним українцям. Допомога не все мусить бути матеріальна. Дуже часто духова поміч багато важливіша і може допомогти людині в тяжких умовах. Ми віримо, що наша спільнота відгукнеться і подасть помічну руку тим, які борються за наші спільні ідеї. Просимо подати нам Замі поради і дальші побажання. Президія Ради має своє наступне засідання в дні 3-го грудня 1986 року 7-ма 30ть вечір при -2446-й дюр Ст. Захід. Торонто. /Дім Суспільної Сл.

Birthday Greetings for Prisoners of Conscience

Correspondence an effective form of aid

Compiled by Nina Strokata

A great source of strength and hope for political prisoners is the knowledge that they are not forgotten, that there are people on the outside who are concerned about their fate. Former political prisoners have testified that letters received in prisons and labor camps from complete strangers helped them endure the harsh conditions of their imprisonment and retain their human dignity. Even when undelivered to the addressee, letters let the jailers know that the outside world is interested in a certain prisoner and often lead to an easing of the conditions under which he or she is kept. On the other hand, regimes are more apt to do as they please with prisoners unknown to the outside world.

Amnesty International and other human rights organizations greatly encourage the writing of letters to prisoners of conscience as an effective way of helping them. The letters should be written as to a family member or close friend and deal with work, family, hobbies, job, travel. Political issues, any criticism of the U.S.S.R. and Eastern bloc countries, any reference to the addressee's prisoner status or desire to emigrate should be avoided, as their mention will probably decrease the chances of the letter being delivered.

To increase chances of delivery, letters should be sent by registered mail, with an acknowledgement-of-receipt card attached. All letters should have the words "a remettre on main propre" (deliver to the hand of) written on the envelope and on the receipt card.

Birthdays are perhaps the most appropriate occasions to write to political prisoners. Below are the names and addresses of Ukrainian political prisoners who should receive birthday greetings during the months of November, December and January.

Altunyan, Henrikh Ovanesevich. Born November 24, 1933. Political prisoner, 1969-72; member of the Initiative Group for Defense of Human Rights in the U.S.S.R., author of samvydav documents. Address of his wife, Rimma Petrivna Altunyan: U.S.S.R., Ukr. S.S.R., Kharkiv, vul. Kosmonavtiv, 4, kv. 84.

Andriyets, Oleksander Ivanovych. Born January 20, 1959. Member of an unregistered community of Evangelical Baptists (EChB). Address of his wife, Anna Aveliyevna Andriyets: U.S.S.R., 339040, Ukr. S.S.R., Donetsk obl., Makiyivka, vul. Shmidta, 14.

Antsupov, Yevhen Mykhaylovych. Born January 20, 1940. Author of samvydav works on the periodization of history; attempted to emigrate. Address of his wife, Semyannikova Olena Leonivna: U.S.S.R., 310120, Ukr. S.S.R., Kharkiv, pr. Traktorobudivnykiv, 65, kv. 193. Tel.: 62-22-83.

Akhimov, Pavlo Oleksiyovych. Born November 18, 1930. Member of an unregistered community of EChB; author of religious works; attempted to

send autobiographical book "On the Road to Eternity" to the West. Address in labor camp:

U.S.S.R., 431200, Mordovskaya A.S.S.R., Tengushevsky r-n, pos. Barashevo, uchr. ZhKh-385/3-5.

Babenka, George Oleksandrovych. Born November 1, 1926. Member of an unregistered EChB community. Address of his wife, Maria Hnativna Babenko:

U.S.S.R., 256400, Ukr. S.S.R., Kyivska obl., Bila Tserkva, vul. Furmanova, 3.

Babych, Serhiy Oleksiyovych. Born December 13, 1939. Political prisoner, 1960-63, 1963-75. Address of his sister, Olha Orlova:

U.S.S.R., 262000, Ukr. S.S.R., Zhytomyr, vul. Tolstoho, 15, kv. 83.

Baranyuk, Ivan Andriyovych. Born January 11, 1923. Member of an unregistered community of EChB; invalid; former prisoner of conscience. Address of his wife, Yeva Petrivna Baranyuk:

U.S.S.R., 280008, Ukr. S.S.R., Khmelnytska, vul. Korolenka, 26.

Boyka, Mykola Teroleyovych. Born January 9, 1922. Presbyter of an unregistered EChB community in Odessa, previously imprisoned for a total of 20 years for religious activity. Address in labor camp:

U.S.S.R., 602610, R.S.F.S.R., Khabarovskiy kray, Amursky r-n, pos. Elban, uch. YaB-257/17-2.

Dolukhyn, Vasyi Mykhaylovych. Born November 13, 1931. Political prisoner, 1947-57, 1972-82. Address of his sister, Makiyuk Anna Mykhaylivna:

U.S.S.R., Ukr. S.S.R., Ivano-Frankivska obl., s. Pidluzhzhya.

Kalynychenko, Vitaliy Vasylyovych. Born January 31, 1938. Political prisoner, 1966-76. Member of Ukrainian Helsinki Group. Address in labor camp:

U.S.S.R., 618263, R.S.F.S.R., Permskaya obl., Chusovskoy r-n, pos. Kuchino, uch. VS-389/36-1.

Kravchuk, Yakiv Ivanovych. Born November 5, 1955. Member of an unregistered EChB community. Address of his wife, Lyubov Oleksandrivna Kravchuk:

U.S.S.R., 264220, Ukr. S.S.R., Volynska obl., Kiverci, vul. Komsomolska, 41.

Marynovych, Myroslav Frankivych. Born January 4, 1949. Member of Ukrainian Helsinki Group. Address in internal exile:

U.S.S.R., 464470, Kazakh S.S.R., Aktyubinskaya obl., Uilsky r-n, s/kh Saralzhyln.

Murzhenko, Oleksiy Hryhorovych. Born November 23, 1942. Previously imprisoned for 18 years for membership in clandestine student organization and for attempt to escape from U.S.S.R. Address of his wife, Lyubov Pavlivna Murzhenko:

U.S.S.R., Ukr. S.S.R., Kiev, masyv Troieshyna, vul. Zakrevskoho, 36, kv. 181.

Petkun, Viktor. Born December 30, 1929. Member of Lithuanian and Ukrainian Helsinki Groups, political prisoner, 1947-53, 1958-65. Address in labor camp:

U.S.S.R., 618263, R.S.F.S.R., Permskaya obl., Chusovskoy r-n, pos. Kuchino, uch. VS-389/36-1.

Rudenko, Mykola Danylovych. Born December 19, 1920. Head of Ukrainian Helsinki Group. Address in internal exile:

U.S.S.R., 659701, R.S.F.S.R., Altayskiy kray, Horno-Altayskaya AO, s. Mayma, ul. Stroitelnyy, 3, kv. 30.

Shumuk, Danylo Lavrentyovych. Born January 30, 1914. Member of Ukrainian Helsinki Group, political prisoner 1933-39, 1945-56, 1957-67. Address in internal exile:

U.S.S.R., 418360, Kazakh S.S.R., Uralskaya obl., s. Karatobe, ul. Kurmanhazy, 32.

Slusar, Vasyi Leonthyovych. Born January 1, 1936. Member of an unregistered EChB community. Address in labor camp:

U.S.S.R., 288371, Ukr. S.S.R., Vinnytska obl., Pischanskiy r-n, s. Trudove, yst UV-301/59-64.

Strilak, Vasyi Stepanovych. Born January 13, 1929. Member of Ukrainian Helsinki Group, political prisoner, 1944-54, 1979-81. Address in labor camp:

U.S.S.R., 431200, Mordovskaya A.S.S.R., Tengushevsky r-n, pos. Barashevo, uch. ZhKh-385/3-5.

Thachenko, Semen Fedorovych. Born January 20, 1942. Member of an unregistered ECh-Pentecostals community. Address of his wife, Tetiana Stepanivna Thachenko:

U.S.S.R., 320903, Ukr. S.S.R., Dnipropetrovska obl., Taromske, vul. Bibliyotchna, 16.

Yakymchuk, Ivan Hryhorovych. Born December 12, 1954. Member of an unregistered EChB community. Address of his wife, Anastasiya Heorhiyevna Yakymchuk:

U.S.S.R., Ukr. S.S.R., Chernivetska obl., Kelmenetsky r-n, s. Komariv.

Zisels, Yosyf Samuilovych. Born December 2, 1946. Member of Ukrainian Helsinki Group; deflected right of Jews to emigrate from U.S.S.R. Address in labor camp:

U.S.S.R., 622014, R.S.F.S.R., Sverdlovskaya obl., Nizhniy Tahl, uch. USH-349/12-29.

THE HUMAN RIGHTS MOVEMENT IN UKRAINE

DOCUMENTS OF THE UKRAINIAN
HELINSKI GROUP 1975-1980

Hardbound \$12.95
Paperbound \$ 8.75
Smoloskyp
P.O. Box 361, Elkton City, Md. 21843

Червень 1984р.

Ганна ЧЕРНІВ

MEMENTO

Грім оспівій зашестить в наші,
 Слово устипки роблямо-співі.
 Це рясівські дити дослідити
 Показати амь-адресанта
 Закрутили оспіві в наші...
 Українці ж повають в Сибірі...

Бешкоти, бешкоти, бешкоти...
 Пашки рож, хризантем бутети...
 Аж з Ізраїлю гості вельмикі,
 Що надіючки нам дити спромонкі,
 Засадки нам буди сірі...
 А страждальці виправити в Сибірі...

Повеличили професори коші
 До башки, на ім'я Саломоніа,
 Що хоч ні-українського роду
 На мовбівський мови вадали ось ваду,
 Нас прогосили вадити в Гулагу
 (Що ж, дрібниш, не беруть від увагу)
 Тамні дити в бешкетному співі...
 А страждальці радять в Сибірі

І книги друкують на книзі
 Про тероризм перемонні чини,
 І за них добрі платити ціни,
 Во шибго для України,
 Для заповнення в книзі співі...
 Червоної ж і далі в Сибірі...

І почитать нас владеносці —
 Іх багате говор серед нас,
 Цих любителів Малоросці,
 Южноруського сала & мовбас.

Нам дають вони «співу» пошану,
 Шкоуринши в кадолі сшану,
 Щоб забули ми кручку величку,
 Щоб не чули остального крику,
 Щоб нам оука і думні оглушли,
 Щоб нам очі заслали вогули,
 Щоб забули ми, як вогули,
 Під неславськими гримми книзі лиски...

Українці! Залишились востоким
 І не вір ти чужим жидовороскам,
 Що дають нам лону декларосцій
 І закрутують нас до співранці —
 Во потрібні жанди гротосці
 Для Ізраїлю, чи для Фоді.

Хай вальсує в бешкетному співі,
 А співі поговать в Сибірі...

Передрук /без дозволу
 автора- вибачай Ганусю/
 Роблю це, щоб розповсюдити
 нашу дійсність.
 Подумай ЗЕМЛЯЧЕ!!!

Ред. Б. З.

UKRAINIAN WEEKLY SUNDAY MARCH 2, 1986

Pocket guide to Ukraine

A Pocketbook Guide to Ukraine and Ukrainians by Dr. Iwan Owechko and Dr Roman V Kuchar Greeley, Colo. Ukrapress, pp 136. U.S. \$3.75

"A Pocket Guide to Ukraine and Ukrainians" is exactly that a guide book its publisher, Dr Iwan Owechko, has compiled a book of the most often asked questions about Ukraine and he has answered them. Falling back on his experience as a professor at the University of Northern Colorado, Dr Owechko, as well as co-editor Roman V. Kuchar compiled recurring questions and have given them form. The result is a minimal body of facts which introduce people to Ukraine and Ukrainians.

The book covers such topics as the origins of "Rus" and Russia — "What, When and From Where?" — "The Achievements and Attainments of ancient Ukraine." — "Ukrainians Outside of Ukraine." — "What the West Doesn't Know or Doesn't Want to Know," and others.

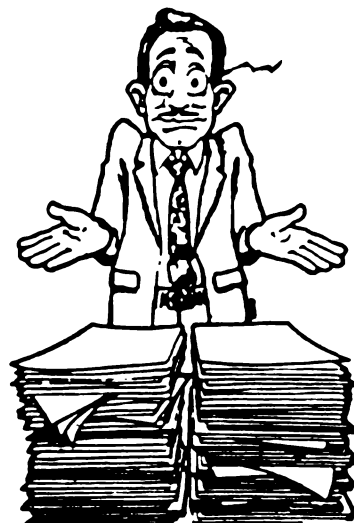
It is a book for quick reference and will lead the reader to other resources if more details are needed.

It may be ordered from Ukrapress, c/o Dr Iwan Owechko, P.O. Box 811, Greeley, Colo. 80632.

← Проект на подарок для англоговорящих друзей.
 Ред

Накінець осталась ще невикористана
сторінка. Невжех погано запланував?
Щоб вилізти з "бідн" подаю /так
для задуми й пригадки/ три вірні:
МЕНІ ОДНАКОВО, Т. Шевченко
РІДНА МОВА С. Воробкевич
ТУТА ЗА РОДИНОЮ Я. Головацький
Б. З.

МЕНІ ОДНАКОВО.

Мені однаково, чи буду
Я жить в Україні, чи ні,
Чи хто згадає, чи забуде
Мене, в снігу на чужині —
Однатовісенько мені!

В неволі виріс між чужими,
І, не оплаканий своїми,
В неволі плачучи умру,
І все з собою заберу,
Малого сліду не покину,
На нашій славній Україні,
На нашій — не своїй землі.
І не помяне батько з сиром,
Не скаже сиромі: «Молясь,
Молясь, сиром: за Вікрану
Його замучили колись!»

Мені однаково, чи буде
Той син молитися, чи ні...
Та не однаково мені,
Як Україну залі люди
Присплять, лукаві і в огні
І, окрадену, збудять...
Ох, не однаково мені!

РІДНА МОВА.

Мово рідна, слово рідне!
Хто вас забуває,
Той у грудях не серденько,
Тільки камінь має.

Як ту мову мож забути,
Котрою учила
Нас всіх немька говорити,
Ненька наша мила?!...

Ой, тому плачайте, діти,
Рідненькую мову,
І учіться говорити
Своїм рідним словом!

Мово рідна, слово рідне, —
Хто вас забуває,
Той у грудях не серденько,
Але камінь має!

ТУТА ЗА РОДИНОЮ.

Я в чужині загиняю,
По чужині блужу,
За своєю родиною
Білим світлом шуку.
Тут чужая сторононька
Та люди чужі,
Не пристають до серденька,
Хоч і не лихі.
Хай би які добрі були,
Все не свої рідні;
Я чужая чужениця
Межи ними бідишій!
Ой по саду-винограду
Сумний походжаю,
Із чужини до родини
Гадки посиваю.
Ох, милая родинонько,
Чи мене згадаеш?
Домовая сторононько,
Як же ти ся мавш?
Солоденька рідна мово,
Як би-м рад тя вчути!
Із глибини серця свого
Рад би-м пісьм добути...

I N B J U D A N TILL ÅRSMÖTE OCH JULFEST

XX

STYRELSEN FÖR UKRAINSKA SÄLLSKAPET OCH STYRELSEN FÖR UKRAINSK-SVENSKA FÖRENINGEN I ÖREBRO inbjuder härmed sina medlemmar till ordinarie Årsmöte och Julfest, i Föreningens Klubblokalen, Adress: Polhemsg. 18 (N.Lillåstrand den 10 januari 1987.

Dagens program:

1. Kl. 10,00 Gudstjänst i katolska kyrkan vid Skolg. 13, Örebro.
2. " 12,00 Kaffe i klubblokalen.
3. " 13,00 Årsmöte för riksföreningen Ukrainska Sällskapet.
4. " 16,00 Årsmöte för Ukrainsk-Svenska föreningen i Örebro.
5. " 17,15 Julfesten.

Dagordning vid Årsmöte för Ukrainska Sällskapet och för Ukrainsk-Svenska Föreningen i Örebro.

1. Mötets öppnande.
2. Val av mötets funktionärer.
3. Godkännande av dagordning.
4. Styrelseberättelse.
5. Ekonomi.
6. Revisionsberättelse.
7. Ansvarsfrihet för styrelsen för tiden som revisionsberättelsen omfattar.
8. Val av ordförande och styrelsen för kommande kadensperiod.
9. Val av revisorer och revisorssuppleanter.
10. Medlemsavgifter.
11. Firande av 1.000-års Kristnande av Ukraina.
12. Övriga frågor.
13. Mötets avslutning.

Vi ber alla medlemmar förbereda sig för mötet och ta aktiv del i den.

Medlemmar som ej betald sin medlemsavgift ber vi göra det med den bifogade inbetalningskort eller vid festen direkt till kassören. Medlemsavgiften är 100:-/år.

Julmiddagen kommer att kosta ca 60:-kr/pers. För barn halva priset.

Förtidsanmällan är OBLIGATORISK och emottas till:

Alexander Pylypenko, Varbergsg. 113, 703 51 Örebro, Tel. 019-118459.

Viktor Tjepljak, Örnaköldsg. 179, 703 50 Örebro, Tel. 019-142312.

Grigorij Budjak, Stomvägen 14, 702 33 Örebro, Tel. 019-225235, 108104.

Bohdan Zaluha, Månadsv. 68, S-175 42 Jerfälla, Tel. 0758-37941.

ALLA ÄR HJÄRTLIGT VÄLKOMNA !!!

Festkommitten

ЗАПРОШЕННЯ
~~XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX~~

Управе Української Громади в Швеції і управе Українсько-Шведської Громади в Еребру запрошує всіх наших земляків, що проживають в Скандинавських країнах на Свята Різдва 1987 р. Очевидно, що радо вітасмо крім земляків друзів і прихильників.

Програма різдвяних святкувань:

Субота 10 січня 1987 р в домівці У Г Еребру, вул. Пулгемсгетан 18.

Служба Бога	год. 10 ⁰⁰	- в церкві при вул. Скульгетан 13
Зустріч в домівці	12 ⁰⁰	
Загальні Збори	13 ⁰⁰ -16 ⁰⁰	У Г в Швеції /тільки члени/
Загальні Збори	16 ⁰⁰ -17 ⁰⁰	У Ш Г в Еребру " " "
Спільний Свят-Вечір	17 ¹⁵ -	/вітасмо запрошених гостей/

**ПРОГРАМА ЗАГАЛЬНИХ ЗБОРІВ УКРАЇНСЬКОЇ ГРОМАДИ В ШВЕЦІЇ /СКАНДІНАВІЇ/
І УКРАЇНСЬКО-ШВЕДСЬКОЇ ГРОМАДИ В ЕРЕБРУ.**

1. Відкриття зборів.
2. Вибір президії.
3. Приняття порядку дня.
4. Звіти, голови, секретаря, скарбника.
5. Звіт ревізійної комісії.
6. Удільення абсолюторії управі.
7. Вибір голови й управи на слідуучу каденцію.
8. Вибір ревізійної комісії на слідуучу каденцію.
9. Відзначення 40- ліття У Г.
10. Святкування 1000- ліття хрищення України.
11. Установлення висоти членської вкладки.
12. Внески й пропозиції.
13. Різне.
14. Закінчення зборів.

Просимо членів взяти активну участь в зборах. Тих що залягають з вплатам членських вкладок закликасмо до вирівнання свого довгу.

Ціна за вечерю при бл. 60 кор. Знижка для дітей. Просимо обовязково зголосити свою участь до:

Александра ПИЛИПЕНКО, Варберггетан 113. 703 51 Еребру, тел. 019/118459

Віктора ЧЕПЛЯКА, Ерншилдсг. 179. 703 50 Еребру, тел. 019/142312

Григорія БУДЯКА, Стумв. 14. 702 33 Еребру. тел. 019/225235, 108104

Богдана ЗАЛУТИ, Монадсв. 68. 175 42 Ерфелля, тел. 0758/37941

ШИРО ВІТАЄМО ВСІХ НА СПІЛЬНОМУ СВЯТ-ВЕЧОРІ!!!

Святочний комітет

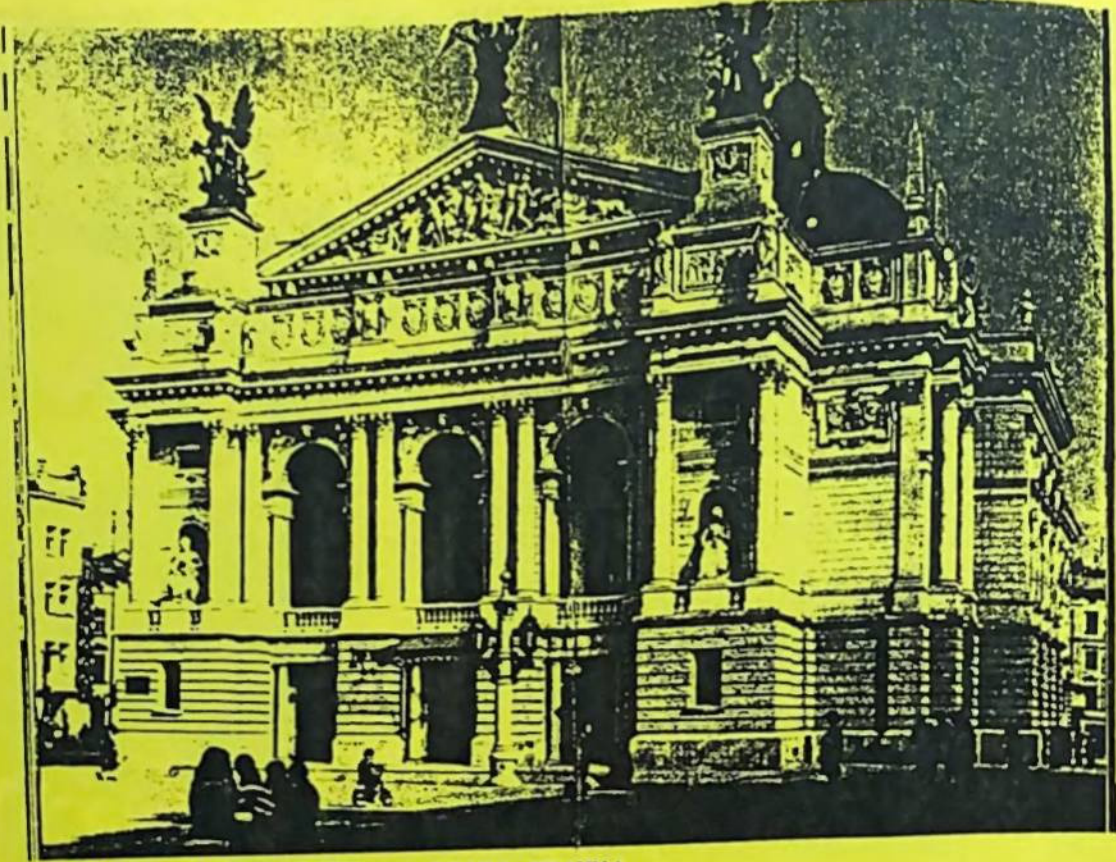
КАМЕНЯР НАГРОБНИЙ ПАМ'ЯТНИК
А ЛИЧАКІВСЬКОМУ ЦВИНТАРІ.

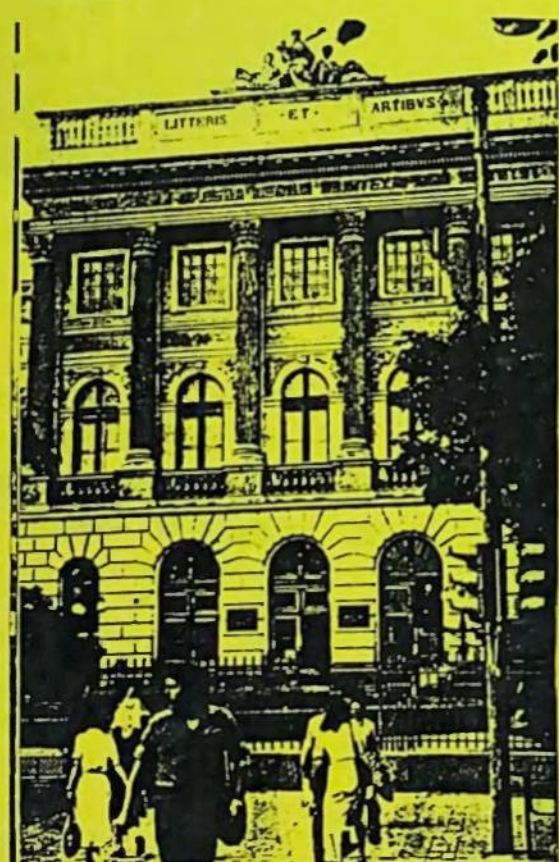
ПАМ'ЯТНИК ІВАНА ФРАНКА

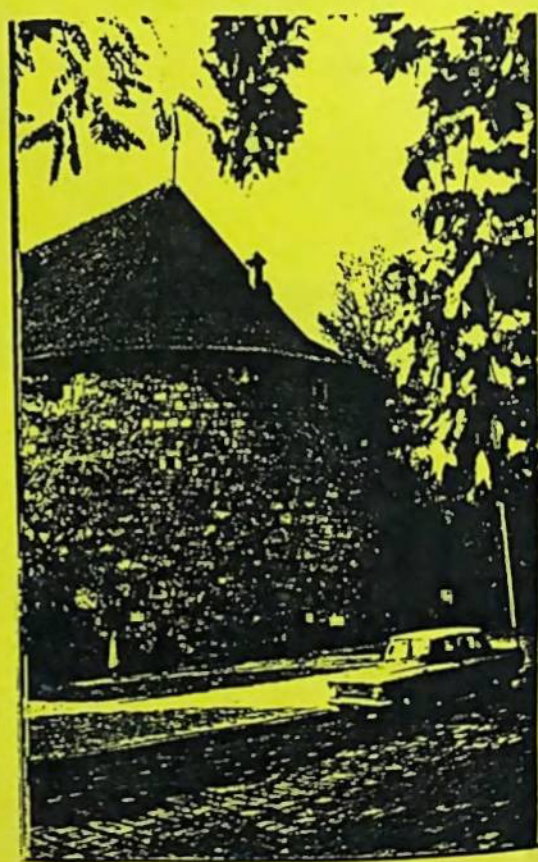
ФРАГМЕНТ З ЛЬВІВСЬКОГО РИНКУ
КРИНИЦЯ НЕПТУНА

ЛВІВ, НАР. ТЕАТР ім ІВАНА ФРАНКА.

ІНСТИТУТ ПОЛІТЕХНІКИ

ОБОРОННА БАШНЯ НА ПІДВАЛЮ